No. 1. DONDERDAG 1 JANUARIJ 1857.

VIER EN DERTIGSTE JAARGANG.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG. De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 2.30, buiten Assen franco per post *f* 2.45. — De prijs der Advertentiën is van 1 tot 5 regels *f* 1.00 en voor elken regel meer 15 cent, behalve 35 cent zegelregt.

Bij deze Courant wordt een B IJ B L A D ratis uitgegeven.

RAADSVERGADERING op Donderdag den Januarij 1857, des namiddags te half 2 ure.

Ingezetenen der Gemeente Assen!

Op heden mijn ambt, als Burgemeester dezer gemeente, ullende nederleggen, is het eene behoefte voor mij, nog óóraf een enkel woord tot u te rigten.

Het is u bekend, dat ik dat ambt gedurende 25 jaren eb mogen bekleeden en dat ik, nu onlangs, op mijn veroek, daarvan door den Koning op de meest eervolle wijze en ontslagen.

Was ik, als Burgemeester, zoo gelukkig van gedurende lien tijd de bloei en de welvaart der gemeente te kunnen bevorderen en deze stad te hooren rangschikken onder die steden, welke zich op wezentlijken vooruitgang, uitbreiding, verbetering en verfraaijing mogen beroemen, dan mag ik daarbij niet uit het oog verliezen, dat ik hierin, meestal, van uwe zijde ben ondersteund geworden; ontvangt daarvoor mijnen opregten dank, alsmede voor het vertrouwen, de achting en de toegenegenheid, welke ik gedurende een vierde van eene Eeuw van uwe zijde genoot.

Dit, zoowel als de ten mijnen opzigte geuitte gevoelens op het feestmaal, door de heeren leden van den Gemeenteraad van Assen, uwe vertegenwoordigers, mij aangeboden, zal mij altoos de aangenaamste herinnering schenken en mij voortdurend stemmen tot heilbeden voor uw geluk en hartelijk doen deelen in al uw lief en leed.

De aftredende Burgemeester der Gemeente Assen,
H. J. OOSTING.

Assen den 31 December 1856.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

31 Dec.

De Zwitsersche-Pruissische kwestie is nog altijd even dreigend en beide partijen rusten zich toe ten oorlog. Zwitserland maakt de meeste beweging en het is als of het geluk des Lands afhangt van de koningsgezinde gevangenen en het kinderachtig vorstendommetje Neufchatell. De boeren loopen te wapen en de studenten zingen krijgsliederen, en de vrouwen zijn gereed om dienst te doen in de hospitalen. Dit is geestdrift, maar zij zal er ook noodig zijn als het ééns tot een ernstig treffen kwam. Een man zonder moed beteekent niets. Intusschen is er in den oorlog meer noodig, en wel discipline en geoefendheid. Alle krachten moeten in elkander grijpen en elkander ondersteunen en men moet optrekkende zoowel orde handhaven als retireerende. Nu zal het de vraag zijn, of de Zwitsers tegen over een Pruissisch legercorps bestand zullen zijn—tegenover een corps, dat kloeke, geoefende mannen heeft, en alles op 't commando doet en — goed.

De Pruissen doen als de Zwitsers, maar met minder beweging. Zij weten waar zij hunne strijders hebben te vinden en ook dat deze vaardig zijn om op den eersten wenk het zwaard te trekken en te paard te stijgen.

De diplomatie echter zit ook niet stil. Zij heeft een goed plan en wil bloed sparen, 't is vooral de keizer van Frankrijk, die hier toont dat hij keizer des vredes is, en hij heeft eene laatste poging aangewend: om de twistenden tot eene minnelijke schikking te brengen. Hij heeft aan den Bondsraad dit voorstel gedaan, „laat de koningsgezinde gevangenen los, maar onder voorwaarde, dat zij Zwitserland verlaten!" Of de Bondsraad dit doen zal? Wij weten het niet, maar zeker is het, dat dit voorstel meer in Zwitserland's voordeel is, dan ten gunste van Pruissen. Immers daardoor erkennen de gevangenen, dat zij een ander Souverein hebben dan den Koning van Pruissen, en de niet erkenning daarvan bragt hen achter de grendels! Zij zijn opgestaan voor hunnen Koning en daarom gevangen genomen. De Koning van Pruissen noemt hen z ij n e onderdanen en vraagt hunne loslating z o n d e r v o n n i s. En nu zouden zij voor een wettig verzet, onschuldig gearresteerd, de gevangenis verlaten als gebannenen. Dit was weinig winst en moet hun principe krenken. Ook de Koning van Pruissen moet zeer vredelievend zijn, als hij op die wijze het halfgetrokken zwaard in de schede steekt.

De Zwitsersche Bondsraad en de Bondsvergadering zijn zeer oorlogzuchtig en Neufchatell weegt zwaar bij hen, en het is te betwijfelen of de meerderheid, onder al het opgewonden oorlogsgedruisch, den wil en den moed zal hebben om, al mogt zij vredelievend zijn, Frankrijks voorstel aan te nemen.

Zij heeft er althans, voor zoover bekend is, nog niet op geantwoord.

Men verzekert echter, dat de Bondsvergadering kort zal zitten en bondig zal besluiten, en dit heeft ook goede redenen, want de Pruissen hebben het plan om na 2 Januarij te marcheeren en hier of daar post te vatten. Die meenen dat zij zich in 't hart van Zwitserland zullen wagen, bedriegen zich hoogstwaarschijnlijk. Als zij zoo veel namen, als Neufchatell waard is, stellen zij zich welligt te vreden, en veel waarde heeft het niet. Maar Pruissen kan in Neufchatell zijne Souvereiniteits-regten niet schenden — geen vlek laten werpen op zijne militaire eer.

Te Parijs sprak men van eene nota, die de Zwitsersche Bondsraad gesteld en aan het kabinet der Tuilerien gezonden had, en wel als antwoord op het bekende artikel van den *Moniteur*.

De Pruissische kolonel *von Manteuffel*, een officier, die meermalen gewigtige zendingen vervulde, vertrok dezer dagen naar Oostenrijk, naar men zegt om het Weener kabinet gerust te stellen, ten aanzien van de werkdadige rol die Frankrijk in de Zwitsersche kwestie speelt.

Volgens berigten uit Kopenhage heeft het Deensche Gouvernement zeer beleefd, maar ook zeer bepaald geweigerd, om gehoor te verleenen aan den eisch van Oostenrijk en Pruissen, ten aanzien van de Hertogdommen Sleeswijk Holstein. De beide Mogendheden vroegen ook eene herziening van de Deensche constitutien, want hebben vele Landen aan eene genoeg, Denemarken heeft er meer. De Deensche Regering begrijpt echter, even als de Napelsche, dat Oostenrijk en Pruissen de neus geheel onbevoegd en ongevergd in zijne politieke huishouding staken en kon dit niet lijdelijk dulden. De groote vraag zal nu zijn, of die beide Duitsche Mogendheden eenvoudig zonder verder gevolg hunne respectieve neuzen binnen eigen Staatsboord zullen terugtrekken.

Welke rol *John Bull* in het Zwitsersch politieke drama speelt is tamelijk onbekend. Lag Bern aan den oever der zee, dan lag voor Bern gewis ook eene Engelsche flotille om van raad te dienen en des noods krachtig mede te spreken, maar het land der bergen is voor *John Bull* alleen geschikt, om er als vreedzaam reiziger zijne zonderlinge manieren voor veel geld te luchten te hangen.

Het Engelsche blad *the Observer* verzekert, dat de diplomatieke betrekkingen tusschen Amerika en Engeland thans in volle orde zijn, en 't doet hem waarschijnlijk genoegen, want broeder *Jonathan* wordt in de krijtbergen ontzien. Hij heeft het ook in de magt, om den Engelschman zijn dagelijksch brood te onthouden, dat is — de boomwol. Kan Engeland die te eeniger tijd ontbeeren, dan zou er heel spoedig wel iets anders kunnen gebeuren.

In Spanje, op dit oogenblik onder de ultramontaansche plak, is eene *republikeinsche* zamenzwering ontdekt.

Zoo raken de uitersten elkanderen!

't Schijnt echter, dat de leden van dat complot geen zeer misdadige plannen vormden, want zij werden gestraft met verbanning naar de Provincien. Meende het Gouvernement, dat zij wezentlijk iets ernstigs hadden beoogd, dan zou de reis zich wel wat verder hebben uitgestrekt, want *verbanning* is in Spanje eene zeer gewilde straf. Er zijn altijd menschen onvrijwillig op eene Buitenlandsche reis en evenzoo steeds lieden uit den vreemde in aantogt naar Spanje, 't welk zij eens *moesten* verlaten.

Narvaez staat nog altijd bloot aan reactionnaire, ultramontaansche en om hof-verleiding, en volgens sommigen zou Koningin *Isabella* hem rondweg hebben verzocht, om de papieren Grondwet in de politieke snippermand te werpen en de Cortes maar stilletjes te huis te laten en te doen alsof zij er niet waren, ja, alsof zij er nooit waren geweest.

Narvaez, die anders voor geen klein gerucht vervaard is, maakt echter zwarigheid, hierin aan de wenschen van zijne verhevene Gebiedster te voldoen,

Overigens is de toestand van Spanje betreurenswaardig. Het Volk heeft veel honger en weinig lust, om Overheid en wet te eerbiedigen. De fabrieken staan, vooral in Catalonie, stil en weldra zullen duizenden zonder eenig middel van bestaan op 's Heeren wegen ronddrentelen, dikwijls om niet veel goeds te doen.

De onderhandelingen tusschen den Perzischen gezant en Lord *Redcliffe* zijn gestaakt of liever verdaagd, en eerstgenoemde, na aan zijn Hof Engeland's eischen te hebben medegedeeld, vertrok uit Constantinopel ten einde zijn compliment te maken aan Z. M. den Keizer aller Franschen.

Ook tusschen Perzie en Turkije is eenig geschil ontstaan, waarvan echter zeer weinig menschen notitie namen.

De Groote Heer heeft zijn boedel laten beheeren door het Westen, en de Schach van Perzie heeft het oordeel van Europa ingeroepen over zijn geschil met Engeland. 't Was voor beiden gewis beter geweest, dat zij de kwestien in der minne schikten of vertrouwden op hun goed regt, verdedigd door eigen zwaard.

Ook China levert het zijne op de algemeene nieuwsmarkt. Volgens een schrijven uit Hong-Kong, had Lord *Seymour* Canton gebombardeerd, als wraakneming over eene beleediging der Engelsche vlag aangedaan. De stad en een gedeelte der Chineesche vloot was daardoor verwoest.

Waarin de beleediging — de vlag aangedaan — bestond, weten wij — en of het bèrigt wel waar is — verzekeren wij niet,

Men jokt in de politiek zoo dikwijls uit de buurt, dat wij op zoo verren afstand regtmatig wantrouwen mogen koesteren aangaande zulk een gewigtig feit.

Griekenland zal weldra door de interventie-troepen ontruimd zijn. Zeer gelukkig, als het zijne eigene huishouding kan bestieren,

Maar — die roovers!

Op 29 December zijn de conferentien te Parijs niet begonnen, en op 1 Januarij 1857 zouden zij nog geen aanvang nemen — dat is eene echte tijding, lezers! en vraagt gij aan wie de schuld, dan antwoorden wij met anderen, die het meenen te weten: aan Rusland! De Czaar zou het voorloopig protocol, door al de gezanten op dit congres te teekenen, nog niet hebben ingezonden.

Overigens is alles geschikt — zegt men — en komt men slechts bijeen om te keuvelen en te teekenen, en alzoo van de Europeesche kibbellijst de beruchte namen Bolgrad, Slangen-eiland en Donau-monding te schrappen.

Zoo zegt men, maar of het ook zoo zal geschieden?

Dat zal spoedig blijken.

Er zijn per schip *Arabia* belangrijke berigten uit Noord-Amerika aangebragt.

In onderscheidene slavenhoudende Staten zou namelijk een opstand onder de slaven zijn uitgebarsten; zij hadden echter nog geene daad van vijandelijkheid gepleegd. Er was een uitgebreid complot ontdekt.

Zoo zich deze tijding bevestigt, kon de opstand er wel eens toe leiden, om de verhouding tusschen de slavenhoudende en niet slavenhoudende Staten te veranderen, en kon de magtige Unie wel eens gesplitst worden.

Het is toch voor de slavenhoudende Staten op den duur onmogelijk, om de slaven in onderwerping te houden, zoo deze weten, dat er andere en magtige Staten in de Unie zijn, die het met alle magt op hunne vrijverklaring toeleggen.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

STATEN GENERAAL.

Eerste Kamer.

Door de onderscheidene commissiën van rapporteurs uit de Eerste Kamer der Staten-Generaal is verslag uitgebragt omtrent de begrooting van staatsuitgaven en middelen voor het dienstjaar 1857. Uit de algemeene beschouwingen blijkt o. a. dat bij het onderzoek der staatsbegrooting de vraag is overwogen, of men zich in gedachtenwisseling zou begeven over de staatkundige aangelegenheden van het oogenblik en over den gang der zaken in den jongstverloopen tijd. Het meerendeel der leden, welke daaromtrent van hun gevoelen deden blijken, achtte dit minder raadzaam. Sommige leden wilden zelfs geen gewag gemaakt hebben van de spanning, die in het vaderland is ontstaan. De meeste andere leden hebben die spanning zeer betreurd, gelijk mede het oponthoud, dat, ten gevolge van het gebeurde, in de behandeling en aanbieding van belangrijke onderwerpen van wetgeving, die dringend regeling vereischen, is ontstaan. Doch zij meenden die spanning niet te moeten vermeerderen en wenschen veeleer aan de vermindering daarvan bevorderlijk te zijn, door zich thans van alle staatkundige beschouwingen te onthouden en zich alzoo tegenover den staatkundigen toestand op een geheel onzijdig standpunt te plaatsen. Het meerendeel der leden verklaarde met genoegen de toezegging van den Minister van Justitie te hebben vernomen, dat eene wet op het lager onderwijs binnen korten tijd afzonderlijk aan de vertegenwoordiging aangeboden zal worden, en die leden uitten den wensch, dat deze voordragt bevorderlijk mogt zijn aan de vervulling van de billijke behoeften der natie en aan de bevestiging van onze grondwettige instellingen. Enkele leden hebben verklaard, dat zij zich omtrent geenerlei beschouwing van staatkundigen aard, zelfs in het minste niet, verkozen uit te laten.

Zitting van 27 Nov. De Kamer heeft met algemeene stemmen aangenomen het wets-ontwerp tot splitsing van de gemeente de Mijl, en tot vereeniging van een gedeelte daarvan met 's Gravendeel en van een ander met Dubbeldam en Wieldrecht, het wets-ontwerp tot regeling van het fonds van koopprijzen van domeinen voor het dienstjaar 1856, en het wets-ontwerp tot inkoop en amortisatie van notionale schuld; doch zij heeft met 17 tegen 14 stemmen verworpen het wets-ontwerp tot splitsing der gemeente Opsterland. De verwerping is vooral daarop gegrond, dat in den regel groote gemeenten wenschelijk zijn, dat wel is waar in 1852 Ged. Staten van Friesland zich wegens de uitgebreidheid van Opsterland voor de splitsing hebben verklaard, maar dat thans verschillende adressen uit de gemeente zelve tegen de splitsing opkomen, zoodat de meerderheid de noodzakelijkheid er niet van inzag; uitgebreide gemeenten zijn er velen, en die allen te spitsen ware niet dienstig.

In de zittingen van 29 en 30 Dec. heeft de Kamer al de hoofdstukken der Staatsbegrooting aangenomen, meest

allen met algemeene stemmen. Het hoofdst. Marine is met 34 tegen 1 en het hoofdst. Oorlog met 28 tegen 8 stemmen goedgekeurd. Ook de wet op de middelen en de credietwet zijn aangenomen. De Kamer is daarop uiteengegaan.

Volgens een berigt van Zr. Ms. konsul-generaal te Alexandrië van 29 November jl., betreffende de graving van een zoetwater-kanaal in de rigting van de landengte van Suez, is de nederlandsche hoofdingenieur van den waterstaat, de heer Conrad, belast met het onderzoek der door de egyptische ingenieurs voor 's hands afgebakende lijn, welke het kanaal doorloopen zal, en zou de heer Conrad binnen kort vertrekken, ten einde die baan op te nemen. Het werk zou krachtig worden doorgezet: 60 à 80,000 arbeiders zijn daartoe bestemd, en terwijl eenige honderden werklieden weldra met de voorbereidende werkzaamheden zullen aanvangen, rekent men dat de geheele arbeid binnen 4 á 6 maanden zal kunnen zijn voltooid. De gereedschappen, waterwerken en andere benoodigdheden zijn reeds besteld, en ter verstrekking verdeeld onder Nederland, Frankrijk en Engeland. De ijzer- en sluiswerken zijn toevertrouwd aan de fabriek van de heeren Paul van Vlissingen en Dudok van Heel te Amsterdam.

— Twee zwagers te Zevenhuizen kregen bij het ontvangen eener erfenis twist, welke zoo hoog liep, dat de een met een glas den ander gevoelige slagen op het hoofd toebragt, waardoor hij zulke gevaarlijke wonden heeft gekregen, dat men aan het behoud van den lijder, die wel 24 uren heeft voortgebloed, wanhoopt.

— De gedeputeerde staten der provincie Noord-Holland hebben, bij besluit van 23 Dec. jl., na ontvangen protest van jhr. *M. Salvador*, *vernietigd* het besluit van den raad der gemeente Haarlem, dd. 10 Dec. jl., waarbij verklaard was: „dat de verkiezing van jhr. *Salvador*, tot lid van den gemeenteraad van Haarlem, geen effekt kan sorteren en hij alzoo niet kan worden toegelaten" en zulks o. a. op de navolgende overwegingen:

„O. dat wel is waar art. 31 der gemeentewet onderscheidt de geschillen, die omtrent *de geloofsbrieven* en die, welke omtrent de verkiezing zelve oprijzen; maar dat, ook aangenomen dat laatstgenoemde geschillen op zich zelve en zonder dat het onderzoek der geloofsbrieven plaats hebbe, beslist kunnen worden, die beslissing nooit kan leiden tot de verklaring, dat de gekozene niet toegelaten en tot eene nieuwe verkiezing zal worden overgegaan, zonder te veranderen in eene beslissing omtrent de geloofsbrieven zelve, dat wil zeggen omtrent die stukken, welke eenige persoon aanbiedt tot staving van zijn regt om als raadslid zitting te nemen;

„O. al verder, dat aangezien de gemeentewet geen termijn bepaalt, binnen welken tot de inlevering der geloofsbrieven moet worden overgegaan, de gekozene geheel vrij blijft in de keuze van dien termijn;

„O. dat wel is waar die gekozene, door voortdurend zijne geloofsbrieven niet in te leveren, zoo als de raad opgeeft, in strijd kan handelen met de belangen der gemeente en art. 4 der gemeentewet tot eene doode letter maken, maar dat die argumenten in elk geval slechts zouden kunnen gelden als motieven, om door middel van de wet het gerezen bezwaar te doen wegruimen.

„O. dat dus de beslissing van den gemeenteraad van Haarlem hierboven meermalen genoemd, is ontijdig en in strijd met art. 31 der gemeentewet."

's Gravenhage, 25 Dec. Gisteren heeft de heer *Simons*, minister van binnenlandsche zaken, de residentie verlaten en zich naar het Loo begeven.

30 Dec. H. M. de Koningin heeft een rustigen nacht doorgebragt. H. M. gevoelde zich veel beter dan gisteren.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

— Uit New-York verneemt men dat de onderhandelingen met de fransche regering over de uitlevering van *Grellet c. s.*, die de Noorderspoorweg-maatschappij hebben bestolen, nog niet zijn afgeloopen. Onder de belangrijke memorien die uit Parijs naar New-York en Washington zijn gezonden betreffende de uitlegging van het tusschen Noord-Amerika en Frankrijk bestaande tractaat van uitlevering, bevindt zich een van *Berryer*. Zoodra bewezen zal zijn dat behalve diefstal ook valschheid is gepleegd, worden de daders uitgeleverd.

— *Marie M.* . . . . woonachtig in de straat Montgallet, in de voorstad St. Antoine te Parijs, kwam den 25 Dec. des avonds op hare woning terug en begon zich te ontkleeden, toen zij eensklaps in hare legerstede een luid gesnork hoorde; door schrik bevangen luisterde zij nogmaals, waarop het geluid zich herhaalde; daar zij de gordijnen niet durfde openen, verliet zij stil het vertrek en ging een buurman roepen, die met haar teruggekeerd, het gordijn opende en een geheel gekleed man op het bed slapende vond, met al de kostbaarheden der bewoonster bij zich. Deze persoon werd gewekt, gearresteerd en naar den commissaris van politie gebragt, waar hij verklaarde met een valschen sleutel het vertrek binnengekomen te zijn, ten einde te stelen, doch willende vertrekken vond hij de deur gesloten, waarop hij zich op het bed nederlegde in afwachting der terugkomst van de bewoonster, wanneer hij wel op de eene of andere wijze hoopte te ontkomen, doch al wachtende werd hij door den slaap overvallen en viel dus in handen der justitie. Bij onderzoek bleek dat de dief den sleutel buiten op de deur had laten steken en dat de vrouw van den concierge langs het vertrek gaande en den sleutel ziende, dezen er had afgenomen, na de deur gesloten te hebben, wetende dat de bewoonster was uitgegaan en vermoedende dat zij den sleutel had vergeten.

ENGELAND.

Te Londen is dezer dagen eene aanzienlijke vergadering gehouden, met het oogmerk om van het Parlement een verbod te verkrijgen tegen het rooken door knapen op de openbare straat.

— Er schijnt berigt ontvangen te zijn, dat de Eskimos aan de westzijde van Baffinsbaai twee schepen ontdekt hebben, waarvan het eene door het ijs vernield, doch het andere in goeden staat is. Men veronderstelt, dat deze schepen de *Assistance* en de *Pioneer* zijn.

— Volgens het *Sydney Freeman's Journal* zou de bekende bedrieger *John Sadleir* in leven zijn, en zich ergens in Australie bevinden. Men herinnert zich, dat er in den tijd twijfel bestond aan de echtheid van zijnen zelfmoord.

— Zonder bekend te zijn met de gebrekkige inrigting van het schoolwezen in Engeland, zou het volgende voor een verdichtsel gehouden worden. De bijzonderheden zijn echter vermeld in het verslag der lijkschouwing van een meisje, dat ten gevolge der slechte behandeling op de kostschool van eene vrouw, *Meeres* genaamd, te Battersea (een der Londensche wijken) overleed.

Uit de getuigenis van een knaap van 11 jaren bleek het, dat er 21 kinderen op de kostschool waren. De kinderen sliepen meestal in de spijskasten, kregen rijst en stroop voor hun middagmaal en brood met stroop tot ontbijt, of wel droog brood en water. Somtijds kregen zij vleesch, hetgeen bestond in een stuk zoo groot als een theekop, dat voor de 21 kinderen dienen moest. Het voedsel was over het geheel niet half genoeg. De knaap verklaarde gekleed ter ruste te gaan uithoofde van de koude, en eens in de veertien dagen schoon linnen te krijgen, doch zonder reiniging, waardoor dus de gewone gevolgen ontstonden. Indien er aardappelen ter tafel kwamen, waren deze met de schil gekookt, zonder geschraapt zijn, en het afkooksel werd als souper opgedischt. Er waren drie borden voorhanden, die beurtelings moesten dienen. De kinderen waren niet voorzien van messen en vorken en moesten hun voedsel met de vingers nuttigen. Vuur en licht werden niet verschaft door de schoolhouderes en het onderwijs werd geheel verwaarloosd. Naar huis schrijven was niet veroorloofd; doch de knaap had middel gevonden om een brief met potlood aan zijn vader te schrijven, waarin hij zijnen nood klaagde en dien van hen die hij bij zich had. Het hof heeft deze onderwijzeres schuldig verklaard aan manslag, als hebbende den dood veroorzaakt van *Maria Bayley*, door onthouding van het noodige.

ZWITSERLAND.

Men schrijft uit Bern van 25 Dec.: De geestdrift onzer militairen is onbeschrijfelijk; allen beseffen de noodzakelijkheid van de verdediging der grenzen onzes vaderlands en van eene eervolle onafhankelijkheid tegen een vorst, die voorzeker niet minder dan Zwitserland schuld heeft aan de verwikkelingen waarin wij thans verkeeren.

Onder de troepen heerscht één geest, één zin, die voornamelijk bij het afleggen van den eed aan het vaderland zich krachtig vertoont. Zoo heeft b. v. eergisteren te St. Gallen bij zulk eene plegtige handeling, het in die stad verschijnende *Tagblatt* een patriotisch dichtstuk in zijne kolommen opgenomen, dat de grootste indruk heeft te weeg gebragt. Een ander bewijs van vaderlandsliefde heeft het kanton Waadt gegeven, door zestien bataljons meer beschikbaar te stellen dan het contingent hetwelk geleverd moet worden door dat kanton, waar thans alle partijen, die het inwendig verdeeld hield, zich vereenigen om ter bevordering van één doel werkzaam te zijn.

PERZIE.

Het dagblad van Teheran van 25 October deelt een officieel verslag mede van de inneming van Herat, waarin wordt gezegd dat de Perzen de verovering dier vesting alleen hebben ondernomen, om te beletten, dat zij zou vallen in de magt van Mohammed-Dost, khan van Kandahar, in strijd met de bepalingen die Perzie, de Afghanen en de Engelschen anders verbinden. Na vermelding van de bijzonderheden betreffende het beleg en de vrijwillige overgave van Herat vóór den storm, verklaart de perzische regering door middel van haar officieel orgaan, dat het bereid is van hare nieuwe verovering afstand te doen, mits Engeland in Kandahar, Afghanistan en te Herat zelf de noodige maatregelen neme, om aan Perzie te waarborgen, dat elke dier landstreken voor immer onder gezag van hare eigene regering blijve. Wil Engeland deze voorwaarde niet aannemen, dan zal de Schah op de hulp of de tusschenkomst der andere mogendheden en, bij gebreke daarvan, op de goddelijke bescherming zijn vertrouwen stellen.

ASSEN, 1 Januarij.

Wij hebben de navolgende Telegrafische berigten ontvangen.

's Hage, 1 Jan. De Zwitsersche bondsvergadering heeft de staatkunde van het Zwitsersche Gouvernement eenstemmig goedgekeurd, en den Generaal *Dufour* benoemd tot opperbevelhebber der Zwitsersche krijgsmagt. In Bern heeft men nog hoop op minnelijke vereffening van het geschil.

De *Moniteur* berigt, dat de Parijsche conferentie gisteren is geopend.

Amsterdam. Dingsdag, 1 Jan. Op de beurs van heden was de slotkoers der **effecten** als volgt: *Nederl.* 2½ pCt. 63⅞ percent. Dito 4 pCt. 94¼ percent *Rusland* bij Hope en comp. 1798 en 1816 5 pCt. 103¾ percent *Oostenrijk* Metalliek 5 pCt. 73³⁄₁₆ percent.

Granen en Zaden.

Koolzaad hooger, op 9 vat op April f 528-„. — Raapolie onveranderd, op zes weken f 52-„. — Tarwe zonder handel. — Rogge stil, 116 ponds nieuwe Inlandsche f 200-„.

Jl. Maandag heeft de Arr. Regtbank alhier uitspraak gedaan in de zaak van de gemeente Haren tegen de gemeente Eelde. De laatstgenoemde gemeente is daarbij veroordeeld, om een straatweg, ingevolge de deswege getroffene overeenkomst, te leggen van Paterswolde naar Haren, om met dit werk binnen drie maanden na insinuatie van het vonnis te beginnen en hetzelve binnen twee jaren te voltooijen, zijnde, bij gebreke van dien, de gemeente Haren gemagtigd, om het werk op kosten der gemeente Eelde uit te voeren. De gemeente Eelde is bovendien in de kosten veroordeeld. Waarschijnlijk zal de gemeente Eelde van dit vonnis in appel komen.

— Naar het kurieuse gebruik bij de landelijke jongelieden in Drenthe, van op het hooi te vreijen, was te Schoonebeek op Zondag avond l.l. een jong paar op een hoogen schelf geklommen, om niet beluisterd te worden, toen de vrijster het ongeluk had in den donker er af te storten en op het hoofd neer te komen, waardoor zij eene gevaarlijke wonde aan het hoofd bekwam, en tot heden aan verstands-verbijstering lijdt; men vreest voor haar behoud.

— Bij kon. besluiten van den 25sten Dec. zijn benoemd tot officier van justitie bij de arr.-regtbank te Appingedam, mr. *W. L. Schiffer*, thans substituut-officier van justitie bij de arr.-regtbank te Assen; tot substituut-officier bij de arr.-regtbank te Assen, mr. *F. B. Coli...* *Liefsting*, advokaat te Rotterdam.

— Bij kon. besluit van den 25sten is de kapitein *van Loon*, van het 7de regement infanterie, in zijn rang overgeplaatst bij het regement grenadiers en jagers.

— Door Z. Exc. den Minister van Binn. Zaken is goedgekeurd de aanbesteding van het vierjarig onderhoud van den grooten weg in deze Provincie etc., onlangs aangenomen door den heer *J. Arntz* te Milligen.

— De heeren *P. Hofstede Crull* te Meppel en *D.* ... te Assen zijn voor 1857 herbenoemd als President en Secretaris van de Provinciale Geneeskundige commissie in dit gewest.

— Te Nieuwe Pekela is men voornemens de broodzetting weder in te voeren; de tegenwoordige regeling, ingevolge welke de prijsbepaling geheel aan de bakkers is overgelaten, voldoet geenszints.

— Tot burgemeester van Zuidlaren is door Z. M. herbenoemd Jhr. Mr. *P. A. G. de Milly*.

— Z. M. heeft ter vervulling der vacaturen, welke door de aftreding van burgemeesters op 1 Jan. 1857 zullen ontstaan, tot burgemeester benoemd in Groningen: Grootegast, J. Slot; Haren L. T. Jorissen; Grijpskerk Mr. ... Hesselink; Hoogkerk, L. J. Stratingh; Bellingewolde, ... Kars; Vlagtwedde en Onstwedde, Mr. F. Roessingh; Oude Pekela, T. Borgesius; Veendam D. H. Bosscher; Wildervank, Mr. H. Engelkens.

— Uit het fonds voor noodlijdende kerken en personen der Hervormde kerk zijn belangrijke subsidiën verleend tot het stichten van nieuwe kerken en pastorijen, en herstellen van gebouwen, ten gezamenlijken bedrage van f 23,725. Hieronder komen voor aan Gasselter Nijeveen in de provincie Drenthe, f 2000; aan Grootegast, prov. Groningen, f 1000; aan Leegkerk, prov. Groningen, f 800; aan Schiermonnikoog, prov. Friesland, f 225, aan Oldenwierde, prov. Groningen, f 200. en aan Kloosterburen, prov. Groningen, f 100.

— Gelijk uit het hieronder staand verslag van de vergadering van den Gemeenteraad van Assen blijkt, is bij dien Raad besloten, om geene maatregelen te nemen, tot een ander punt van uitgang van het kanaal van Assen naar Groningen uit de Hoofdvaart te bekomen, dan bij het huis van den heer Mr. *G. L. W. Vos*, welk punt van uitgang door de Maatschappij is aangenomen. Deze aangelegenheid, welke de belangstelling der ingezetenen in hooge mate heeft opgewekt, heeft hierdoor eene beslissing bekomen.

* * **Hoogeveen, 30 Dec.** Deze plaats heeft thans een zeer vrolijk en bedrijvig aanzien door het buitengewoon groot aantal vaartuigen, dat zich hier bevindt, daar thans al de in deze plaats te huis behoorende schippers, op slechts enkele na, met hunne vaartuigen hier om te overwinteren, zijn aangekomen. Bijna onafzienbare rijen schepen kan men in de verschillende kanalen aanschouwen; dit getuigt tevens van de groote uitgebreidheid der schipperij.

* **Meppel, 30 Dec.** Het zal zekerlijk door velen met belangstelling vernomen worden, dat men weldra in de gelegenheid zal zijn tweemaal daags brieven van hier naar Hoogeveen en vandaar terug te kunnen verzenden, waaraan reeds lang in meerdere of mindere mate behoefte heeft bestaan; immers de met den Frieschen post te 3½ uur des namiddags hier aangebragt wordende brieven kunnen nu eerst den volgenden dag met den postbode des middags ongeveer te 12 uren van hier naar Hoogeveen enz. verzonden worden, zoodat ze ten minste 20 uren hier op het postkantoor moeten blijven liggen, hetwelk toch niet anders dan nadeelig kan werken op onderscheiden zaken, vooral op handel en nijverheid. Deze zaak is per adres aan den Minister toegelicht en Z.Ex. moet daarop thans heeft eene gunstige beschikking hebben genomen.

* **Vledder, 29 Dec.** In den laten avond van vrijdag j.l. heeft men, even als ten vorigen jare, uit verregaande baldadigheid, bij den heer *v. R.* de glazen ingeworpen. Ook moet zulks nog bij eenen anderen ingezeten in ons dorp geschied zijn. Alhoewel deze wandaden zich jaarlijks schijnen te herhalen, mag het tot heden der ijverige policie niet gelukken de schuldigen te ontdekken. De aanleiding tot het uitvoeren dezer straatschandaalen kan te vinden wezen in eene openlijke betuiging des heeren *v. R.*, van te zijn: tegen het dikwijls zoo verderfelijke nieuwjaarwenschen langs de huizen, en te zijn: voor eene instelling, naar een voorstel destijds gedaan, om zulk nieuwjaarwenschen onschadelijk te maken. Jammer maar, dat toen de handen niet werden ineengeslagen, jammer dat ook hier, zoo als zoo dikwerf, ondank 's werelds loon is!

* De inschrijving, die alhier heeft plaats gehad, van geldelijke bijdragen tot den opbouw van Protestantsche kerken in 't Haarlemmermeer, naar aanleiding van een daartoe aan den Kerkeraad der Hervormde Gemeente gerigt verzoek, van de bekende commissie te Haarlem, enz., heeft opgebragt de som van f 46.73½.

* **Zweeloo, 27 Dec.** In navolging van vele omliggende gemeenten, had hier den tweeden Kersdag een eigenaardig feest plaats, het zoogenaamde Sint Steffenrijden. Des namiddags vereenigden zich de meeste jongelieden van ons dorp, alle gezeten te paard, ten huize van de Wed. *Naber*, Kastelcinsche alhier. Na zich in orde geschaard te hebben, reden zij in twee gelederen naar het gehucht Bennevelde, vandaar over de Klenke naar Oosterhesselen, en na zich daar eenigen tijd opgehouden te hebben, reed men in vrolijke stemming over Meppen weer terug; daarna werd het geheele dorp rondgereden tot den avond, waarop ieder zich vrolijk huiswaarts begaf. Oud en jong was op de been.

IJBLAD, behoorende bij de Provinciale Drentsche en Asser Courant van Donderdag 1 Januarij 1857.

RSLAG *van de Commissie uit den Raad der gemeente Assen, uitgebragt in de zitting van 23 Dec. 1856, speciaal omtrent het punt, of niet bij 't verleenen der subsidie voor de Noorwillems-vaart alleen sprake was van de rigting uit de kolk der Hoofdvaart.*

Bij Raadsbesluit van den 26 November j.l. werden ten fine van onderzoek en rapport in onze handen gesteld de stukken betreffende de rigting der Noord-Willemsvaart, inzonderheid om den Raad voor te lichten omtrent het punt, of niet bij 't verleenen der subsidie alleen sprake was van de rigting uit de kolk der Hoofdvaart.

Uit het ingestelde onderzoek is het ons buiten allen twijfel gebleken, dat de subsidie van f 25000.00 door den Raad is verleend voor een Kanaal uit de kolk der Hoofdvaart aan de Noordzijde.

De gronden, waarop dit ons eenparig gevoelen steunt, toonen het o. i. zoo onwederlegbaar aan, dat wij het niet noodig achten ons te beroepen op het geheugen der Raadsleden, die bij het nemen van het besluit van subsidie tegenwoordig waren, of op des noods in te winnen getuigenissen van de heeren Ambtenaren van den Waterstaat, die met het onderzoek en projecteren van het ontwerp zijn belast geweest.

Wij vertrouwen anders ten vollen, dat deze getuigenissen zouden opleveren een zelfs regterlijk bewijs, dat tijdens de aanvrage om subsidie van geene andere rigting sprake was, dan van die uit de kolk aan de Noordzijde, en dat voor *deze* geprojecteerde rigting de subsidie is aangevraagd en toegestaan.

Doch wij behoeven dit beroep niet tot staving van ons gevoelen. De stukken zelve wijzen het duidelijk uit; wij zullen dit thans aantoonen.

Het kan en zal niet worden betwist, dat de ambtenaren van den Waterstaat zijn belast geweest met het vervaardigen van het project-Kanaal. Tot bewijs daarvan, behoeven wij slechts aan te halen de missive van den 21 Januarij 1851 no. 141 van den Minister van Binnenlandsche Zaken, kopijelijk aan den Raad overgelegd bij het adres van H.H. ontwerpers van den 8 Februarij 1851 aan den Raad om eene bijdrage van een derde der kosten van het voorloopig onderzoek, geraamd op f 600.00 tot f 800.00, 't welk den 22 Februarij 1851 door den Raad werd toegestaan (zie Notulen van den Raad van 22 Februarij 1351 en bijlagen.)

De belangstelling der ingezetenen van Assen in het ontwerp was toen reeds zoo groot, dat een tal van notabele ingezetenen bij adres het verzoek om subsidie ondersteunde; en vraagt men, waardoor vooral het ontwerp eenen zoo onverdeelden bijval mogt verwerven, — niet weinig droeg daartoe bij, dat, naar wij meenen het toen reeds van algemeene bekendheid was, dat het voornemen bestond om dat kanaal te doen uitgaan uit de kolk der hoofdvaart.

Op den 3 December 1851 kwam bij den Raad in behandeling een voorstel van den heer Burgemeester, om de Jordaan met den Stegeweg te verbinden door een rijweg, in plaats van het voetpad, door het zoogenaamde Weijersgangje. Opmerkelijk is hetgeen toen door een der heeren ontwerpers, den heer *Alstorphius Grevelink*, is opgemerkt: „dat de aan te leggen weg snijdt de lijn „van het ontworpen Kanaal tusschen Groningen en „Assen, en dat bij verwezenlijking van den aanleg „van dat Kanaal juist ter plaatse, waar de rijweg „zal moeten komen, belangrijke werken, als een „sluis en opslagsplaats enz., zullen moeten worden „daargesteld, weshalve spoed in het leggen van „den weg niet is aan te raden."

Deze uit den mond van een der ontwerpers in de notulen van den Raad opgeteekende woorden toonen ondubbelzinnig aan, dat op den 3 December 1851 het ontwerp plan van kanalisatie was *uit de kolk der hoofdvaart aan de noordzijde.* Nog duidelijker, zoo mogelijk, spreken de inlichtingen, door Burgemeester en Wethouders, ingevolge uitnoodiging van den Raad, ten onderwerpe gegeven in de Raadsvergadering van den 13 December 1851.

In de vergadering van den 12 December 1851 (zie notulen onder no. 109 in fine) was namelijk door den heer *Cohen* het voorstel gedaan eene som van *f* 800.00 op de begrooting te brengen voor den aanleg van een rijweg tusschen den Jordaan en den Stegeweg; tegen dat voorstel was het bezwaar geopperd, dat daar ter plaatse belangrijke werken waren geprojecteerd voor het ontworpen kanaal van Assen naar Groningen, en was besloten de afdoening van het voorstel aan te houden tot eene volgende vergadering en Burgemeester en Wethouders uit te noodigen om informatiën in te winnen bij de *Directie van den Waterstaat*, nopens het punt van uitgang van de geprojecteerde kanaallijn uit de hoofdvaart, ten einde te kunnen beoordeelen in hoever het raadzaam was, het leggen van dien weg aan te vangen. Ingevolge die uitnoodiging werden in de vergadering van den 13 December daaraanvolgende de gevraagde inlichtingen gegeven, met dat gevolg, dat, zoo lezen wij in de notulen, „na het ontvangen van inlichtingen „omtrent de waterwerken, daar ter plaatse geprojecteerd, het voorstel werd verworpen met acht „tegen twee stemmen, terwijl in deszelfs geheel „bleef de bij raadsbesluit van 3 December 1851 „no. 85 aan Burgemeester en Wethouders gedane „opdragt, om in allen gevalle de noodige voorbereidende maatregelen te nemen, ten einde die „zaak zijn beslag kan krijgen, indien het ontwor„pen kanaal onverhoopt achterwege mogt blijven." Deze laatste woorden vooral zijn opmerkelijk, omdat ze duidelijk doen zien, dat destijds van geene andere rigting sprake was; anders toch zou de mogelijkheid van het volgen dier andere rigting daarachter zijn uitgedrukt geworden.

In de vergadering van 3 December 1851 waren de leden *Alstorphius Grevelink* en *Carsten* en in die van 12 en 13 December 1851 dezelfden, alsmede het lid *Vos*, allen behoorende tot de mede-ontwerpers, tegenwoordig. Geen van allen echter heeft de mogelijkheid van het volgen eener andere rigting aangevoerd; integendeel, het was juist de eerstgenoemde, die, ter bestrijding van het voorstel, wees op die geprojecteerde rigting.

Uit het aangevoerde volgt dus, o. i., onwedersprekelijk, dat in December 1851 van geene andere rigting, dan die uit de kolk der hoofdvaart, de rede was.

Maar ook, tot op het oogenblik der aanvrage om subsidie, was dit het geval. Immers reeds in den aanvang van het jaar 1852 (zoo niet reeds in 1851, want den juisten datum der opzending hebben wij niet kunnen opdiepen) werd door Heeren Ontwerpers het ontwerp van het kanaal en de schetsteekening aan den Minister van Binnenlandsche Zaken opgezonden, en op *datzelfde* ontwerp, *diezelfde schetsteekening* werden de subsidiën aangevraagd, ook van deze Gemeente.

Tot staving hiervan, beroepen wij ons op het rapport der Commissie uit de Staten op het verzoek om subsidie, in zijn geheel opgenomen in de Verbalen, Voorstellen en Rapporten van de Staten van Drenthe, Zomervergadering 1852, bl. 208 en volgende, waar wij op bl. 211 lezen, dat volgens mededeeling van het lid van Gedeputeerde Staten, tevens lid der Commissie, door den Minister van Binnenlandsche Zaken aan Gedeputeerde Staten, bedoeld ontwerp en schetsteekening reeds den 23 Februarij 1852 aan Gedeputeerde Staten van Drenthe zijn opgezonden, ten fine van onderzoek en rapport, en dat, ingevolge verlangen van den Minister, alle ter zake betrekkelijke stukken door genoemde Gedeputeerde Staten aan die van Groningen zijn opgezonden, met hun rapport op den 11 Mei daaraanvolgende, ten gevolge waarvan dan ook tijdens de behandeling van de aanvrage om subsidie bij de Staten van Drenthe geene oorspronkelijke bescheiden ter Provinciale Griffie aanwezig waren, waarin echter werd voorzien door het ten gebruike beschikbaar stellen van het rapport van Gedeputeerde Staten en het ter inzage verstrekken, door de welwillendheid van den Heer Ingenieur *Brunings*, van eene schetsteekening, waarop de lijn van het kanaal en de plaats voor de sluizen, bruggen enz. te zien zijn. Ten gevolge van dien legde de Commissie der Staten over afschriften:

1o. van de memorie van toelichting, behoorende bij het ontwerp-kanaal, en

2o. van het rapport van Gedeputeerde Staten aan den Minister; terwijl de schetsteekening ter Provinciale Griffie voorhanden was.

En wat, M. H.! werd nu bij het adres van Heeren ontwerpers in Junij 1852 aan den Raad te kennen gegeven? „Dat door den Minister van Binnen„landsche Zaken het ontwerp van het kanaal, met „daarbij gemaakte begrooting-schetsteekening, om „onderzoek aan het Collegie van Gedeputeerde Staten „dezer Provincie is verzonden, die zulks bereids „met hunne beschouwingen aan H.H. Gedeputeerde „Staten van Groningen tenzelfden einde hebben doen „toekomen; dat het ontwerp aanvankelijk de goed„keuring van 's Rijks Waterstaat heeft weggedra„gen; dat zij bij het onderzoek reeds de belang„stelling van den Raad hebben ondervonden; dat „zij ter verwezenlijking hunner plannen mitsdien „eene bijdrage van *f* 25,000.00 uit de fondsen der „Gemeente verzoeken."

De Raad stond die subsidie toe op den 22 Junij 1852.

En kan nu de beantwoording der vraag, voor welk ontwerp, voor welk plan, voor welke rigting die subsidie werd toegestaan, wel twijfelachtig zijn? Immers neen! De Raad kende het ontwerp, wist welke lijn ontworpen was, kon niet op het denkbeeld komen, dat de subsidie werd aangevraagd voor een ander plan of andere rigting, dan die, welke hem van den beginne aan bekend was, waarover het onderzoek had geloopen, waarvan de bakens waren gesteld, waarover herhaaldelijk in den Raad was gesproken, die door een der heeren ontwerpers in bijzijn en zonder tegenspraak van nog twee anderen was aangeduid en die, door de verkregen inlichtingen van de directie van den waterstaat (Raadsvergadering van 13 December 1851) was aangewezen.

Het kon niet bij den Raad opkomen, dat er van eene andere lijn sprake kon zijn; en was daarvan ook de rede niet, het rapport der commissie van de Staten van Drenthe toont dit op elke bladzijde aan; er wordt daar steeds gesproken van „*de lijn van het kanaal op de schetsteekening te zien*" — „*de gekozene lijn op de schetsteekening aangeduid*" (zie o. a. bl. 211 in fine, bl. 213 in medio, enz., vergelijk ook het besluit der Staten „voor het *voorgenomen* kanaal" bl. 94) en zijn wij wel onderrigt (waaromtrent de Raad des noodig informatien bij het Provinciaal bestuur zou kunnen inwinnen), dan heeft dit bestuur, voor het verleenen van subsidie, eene precise aanwijzing der lijn gevorderd.

Maar er is meer, M. H.!; bij de behandeling van de aanvrage om subsidie is ter tafel van den Raad geweest eene schetsteekening, waarop de lijn was aangeduid. Wij zijn tot dus verre niet in het bezit dier schetsteekening, die ingelge besluit van den Raad van den 26 November jons zou worden ter hand gesteld, gekomen, maar onderrigt, dat deze eerstdaags zal worden geëxpediteerd, en hebben daarom gemeend de inzending van ons rapport niet langer te mogen ophouden, maar ons te kunnen gedragen aan de verwacht wordende schetsteekening, op welke de lijn uit de kolk is afgeteekend.

In verband met het vorenstaande willen wij thans nog beschouwen hetgeen later in den Raad ten ontwerpe is behandeld en o. i. nog strekken kan tot bevestiging daarvan, dat de subsidie is verleend voor die lijn en geene andere.

In het voorjaar van 1854 werden in de dagbladen verschillende rigtingen ter sprake gebragt, hetgeen aan de heeren ontwerpers aanleiding gaf om, bij brief van den 15 April 1854, dienaangaande het gevoelen van den Raad te vragen. Die brief werd met twee ingekomen adressen van onderscheidene ingezetenen, in handen eener commissie gesteld, bestaande uit de leden *Brunings*, *Bertling* en *Oosting.*

Duidelijk toonen de door die commissie daarop en op een later voorstel van het raadslid *Vos* gedane rapporten aan, welke de oorspronkelijke rigting was, waarvan tot dus verre alleen de rede was; t. w., de rigting uit de noordzijde van de kolk der hoofdvaart. In het eerste rapport van den 25 Mei 1854 lezen wij: „Alvorens tot de be„antwoording der 3e vraag over te gaan, zal het „noodig zijn uwe aandacht te vestigen op het ont„werp van het kanaal zelve en dus tot den oor„sprong op te klimmen.

„Het kanaal van Assen naar Groningen moet „geheel gevoed worden door het water uit het „Duurserdiep. In het ontwerp is een stoomgemaal „bij de bovenste sluis voorgesteld, hetwelk dienen „moet om het schutwater uit de kolk der hoofd„vaart benoodigd, door opmaling terug te geven."

De commissie spreekt hier dus van teruggave van het water *uit de kolk*, door een stoomgemaal bij de *bovenste sluis*; en waar was die sluis geprojecteerd? het volgt reeds van zelf, *nabij die kolk*, want anders zou zeer oneigenaardig van eene opmaling van het water in de kolk gesproken worden, maar de plaats was ook aangewezen, reeds den 3 Dec. 1851 had een der ontwerpers die plaats aangeduid, als gelegen tusschen den Jordaan en den Stegeweg.

In het tweede rapport, dd. 9 Julij 1854, betrekkelijk de lijn door de gronden van Mr. *J. H. Westra* en anderen, zegt de commissie: „De onder„werpelijke rigting is omstreeks 700 el langer, „dan die van het eerste ontwerp, uitgaande uit „de Noordzijde van de kolk der Hoofdvaart," op eene andere plaats: „Het eerste ontwerp uit de „Noordzijde der kolk uitgaande, vorderde slechts „4 beweegbare bruggen," en verder: „Wij gelooven, „dat de rigting in aanmerking kan komen, doch „dat zij zich wegens de meerdere lengte van 700 el „boven die uit de Noordzijde der kolk minder aan„beveelt," enz.

Hechten wij aan al deze uitdrukkingen reeds groot gewigt, als het bewijs opleverende, welke de tot dus verre door heeren ontwerpers geprojecteerde rigting was, nog grooter wordt dit gewigt

bij de overweging, dat de rapporteur der commissie was de heer *Brunings*, die door zijne betrekking als Ingenieur van den waterstaat, zoo van nabij met die geprojecteerde rigting, met het geheele ontwerp in zijne kleinste bijzonderheid bekend was. Van niet minder gewigt zijn ook de woorden van *een der leden van de vereeniging*, ons medelid *Carsten*, op den 19 April 1854 tot toelichting van den brief der vereeniging van den 15 April 1854 gesproken, gelijk wij ze vinden opgeteekend in het verslag der Raadsvergadering in de Prov. Drentsche en Asser Courant voorkomende: „De vereeniging," zoo zeide genoemd lid, „stelde vast, dat de tegen„woordige bewoners der bebouwde kom van Assen „er grooten prijs op stellen moesten, dat het ka„naal *niet terstond* uit de hoofdvaartskolk die be„bouwde kom verliet, maar daarentegen, zooveel „mogelijk, de weldaden zouden wenschen, die eene „doortrekking van 't vaarwater door het meest „bewoonde gedeelte der plaats zoude aanbrengen, „als bevorderende gemeenschap en reinheid; zij „meende daarom en met het oog op de aanzien„lijke subsidie aan den Raad te moeten vragen aanwij„zing van ééne of meer voor de stad wenschelijke „lijnen, om daaraan de voorkeur te geven, zoo „ze in de uitvoering niet te bezwarend mogten „blijken voor de Vereeniging; zij was van meening, „dat de Raad even goed, zoo niet beter dan elk „ander, kon beoordeelen, in hoeverre de aan de „publieke opinie aangegeven waterwegen door de „stad daartoe aannemelijk konden zijn en vroeg „daarom zijn advies en raad."

Den 8 Augustus 1854 nam de Raad een besluit op uitgebragte rapporten. Met meerderheid van stemmen werd de vraag, of het graven van het kanaal *door de kom der gemeente* (als hoedanig reeds niet beschouwd werd de oorspronkelijke lijn; en wat al men dan zeggen van de nu ontworpen lijn), alsnog voor verkieslijk werd gehouden, ontkennend beantwoord, en werd op voorstel van het lid *Cohen* besloten, op den brief van de Vereeniging te antwoorden: „dat het den Raad het meest wenschelijk „is voorgekomen, dat bij het graven van 't kanaal „door de Vereeniging ontworpen, de lijn, uit de „Drentsche hoofdvaart getrokken door de huizen „en erven van *Haak* en *Barends*, den tuin van de „erven *van der Feltz*, den Stegeweg enz. wordt „gevolgd."

Verder kunnen wij tot staving onzer meening nog wijzen op de behandeling van het request van April 1856 van Jhr. Mr. *H. J. L. van der Wijck* en anderen, waarbij nog eene andere rigting werd voorgesteld. Het rapport der Commissie, in welker handen dat request was gesteld, begint met de herinnering aan het Raadsbesluit van 8 Augustus 1854, waarbij was beslist, dat de meest wenschelijke lijn voor dat kanaal was die ten Noorden van de hoofdvaart, getrokken door de huizen en erven van *Barends* en *Haak* en den tuin van Mevrouw de Wedw. *van der Feltz*; somt verder, *ingelicht door den heer Ingenieur Witsen Elias*, de bezwaren op, die tegen de door den heer *van der Wijck c.s.* voorgestelde rigting *in vergelijking met die lijn* bestaan; wijst o.a. op de verbinding, die door deze lijn zal worden daargesteld voor het noordelijk meest bebouwde gedeelte van Assen (waarbij zij o. i. blijkbaar op het oog had den verbindingsweg door het Weijersgangje) en besluit met het advies om aan het gedane verzoek geen gevolg te geven, waarmede de Raad, tot dus verre niet anders wetende, dan dat de Maatschappij de primitieve rigting zou volgen en daarin versterkt wordende door de aan de Commissie gegeven inlichtingen *van den Ingenieur* der Maatschappij zich vereenigde (Raadsbesluit van 4 Junij 1856 no. 82).

Wij wijzen voorts op eene missive van Concessionarissen dd. 20 Mei 1856 aan H.H. Burgemeester en Wethouders, waaruit blijkt, dat eerst toen bij Concessionarissen is ter sprake gekomen eene andere rigting dan die, welke zij tot dusverre op het oog hadden, die van hunnentwege *was uitgebakend*, die ook door den Raad de meest wenschelijke was geacht. Wij lezen toch in den aanhef van den brief: „Bij UWEds. missive van den $^{14}/_{21}$ Augustus „1854 no. 903 werd ons, ter beantwoording van „onze missive van den 15 April bevorens kennis „gegeven, dat het den Raad meest wenschelijk was „voorgekomen, om bij de rigting van het Noord„Willemskanaal in de Gemeente Assen te volgen de „lijn, *van onzentwege uitgebakend*.

„Wij hadden ons niet voorgesteld op die zaak „bij UWEd. terug te komen, waartoe wij ons echter thans genoopt vinden, doordien ons van ver„schillende zijden aanzoeken zijn gedaan, om die „rigting van het kanaal in uwe gemeente te wij„zigen. Wij hebben nu den civiel-Ingenieur *Wit„sen Elias* opgedragen, in uwe gemeente drie ver„schillende lijnen voor die rigting op te nemen, „daarbij achtgevende enz."

Eindelijk, M. H.! wijzen wij op den brief van het bestuur der Maatschappij zelve van den 14 November 1856, geschreven in antwoord op de door den Raad gevraagde inlichtingen omtrent de rigting van de vaart. Wij lezen daar, dat, volgens *nu genomen* besluit van het bestuur, het kanaal uit de vaart in de daar aangegevene rigting zal worden gegraven tot langs de zuidzijde van het perceel van *J. Veeze*, om dan weder de *oude* rigting aan te nemen; dat die rigting in de uitvoering veel minder moeijelijk zal zijn *dan die welke vroeger was voorgestaan*; dat het terrein voor de *schutsluis* daar gunstiger is; dat de onteigening aanmerkelijk minder zal bedragen dan voor de rigting *langs Haak*; dat eene verbinding (hier wordt alzoo erkend, dat die rigting tot dus verre was voorgenomen) *met den mond* van de hoofdvaart voor de Gemeente bezwaren zal opleveren enz.

Wanneer wij nu al het bovenstaande zamenvatten en in onderling verband beschouwen, dan lijdt het bij ons geen twijfel, dat bij de aanvrage om subsidie alleen sprake was van de lijn uit de noordzijde van de kolk der hoofdvaart, en de subsidie is verleend met het oog op die lijn, en houden wij ons overtuigd, dat het bestuur der Maatschappij *ter goeder trouw*, maar *ondoordacht met betrekking tot deze omstandigheid*, van de gesubsidieerde lijn is afgeweken. Het ligt niet op onzen weg en het kan ook als ontijdig worden beschouwd, te onderzoeken, wat het gevolg hiervan kan worden. Het ingestelde onderzoek brengt ons tot een voorstel, dat kan leiden om het bestuur der Maatschappij tot andere inzigten te brengen, of ook wel om den Raad eene overtuiging te schenken (die wij voor ons op de door genoemd bestuur kenbaar gemaakte gronden niet deelen), dat *of* tegen de primitieve rigting overwegende bezwaren bestaan, *of* de nu voorgestane regeling in het wezenlijk belang der gemeente is; immers in allen gevalle kan strekken tot behoud eener ook door ons gewenschte goede verstandhouding tusschen het bestuur dezer gemeente en dat der Maatschappij, waardoor onderling overleg mogelijk wordt gemaakt.

Ons eenparig advies is alzoo, dat de Raad, aanhoudende de beslissing op de conclusie van het rapport der commissie van den 22 November j.l., zijn leedwezen te kennen geve, dat het bestuur der Kanaal-Maatschappij heeft gemeend te moeten afwijken van de oorspronkelijk vastgestelde lijn van uitgang van het kanaal uit de kolk der hoofdvaart, met het oog waarop de subsidie is toegestaan en onder reserve van alle zijne regten het bestuur alnog verzoeke van dit besluit terug te komen.

REDEVOERING, *door den heer Mr.* **W. J. Tonckens** *gehouden in de zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal van 18 Dec. 1856, bij gelegenheid van de behandeling van het wets-ontwerp tot verhooging van Hoofdst. V der Staatsbegrooting voor 1856.* (*Bijdrage voor den aanleg van een kanaal ter verbinding van de Drentsche Hoofdvaart te Assen met de haven te Groningen.*)

Wanneer ik voor een oogenblik het woord vraag dan is het om de reden op te geven, waarom ik mij genoodzaakt vind mijne stem tegen dit wetsontwerp uit te brengen, hoewel de provincie, waaruit ik de eer heb te zijn afgevaardigd, daarbij zoo naauw is betrokken.

Vooraf heb ik gemeend te moeten verklaren, dat wanneer ik mijne stem zal uitbrengen tegen dit wets-ontwerp, dit volstrekt niet voortvloeit uit mindere ingenomenheid met of afkeuring van het thans bestaande Ministerie, en veel minder uit ingenomenheid tegen de zaak zelve, die het hier geldt. Ik heb toch, met nagenoeg deze geheele Kamer, niet geaarzeld mijne stem te geven aan de wet van 10 April 1854. De zaak zelve acht ik van te veel belang dan dat ik niet hartelijk wenschen zoude, dat daaraan gevolg worde gegeven.

Wat valt echter omtrent dit wets-ontwerp op te merken? De post der begrooting, waarop deze bijdrage — de in April 1854 verleende twee ton — verevend moet worden, zal volgens de wet van 10 April 1854 eerst kunnen worden aangewezen, *nadat behoorlijke zekerheid is verkregen, dat de overige middelen tot uitvoering en voltooijing aanwezig zijn.*

De maatschappij is geconstitueerd, de statuten zijn goedgekeurd, de middelen zijn meer dan verzekerd geworden, de negotiatie is volgeteekend, de provincien Groningen en Drenthe en de steden Groningen en Assen hebben elk een subsidie van f 25,000 toegestaan (het moge dan ook onder zekere voorwaarden zijn). De vijf ton, waarop gerekend, zijn dus aanwezig, en nu zou men kunnen vragen: wat is dan de reden dat gij niet kunt overgaan om uwe stem aan dit ontwerp te geven? De reden daarvan is, dat aan de eisch bij de wet gedaan, nog niet is voldaan. Er is geen behoorlijk en finaal bestek van het geheele werk opgemaakt en dat bestek heeft ook nog niet kunnen opgemaakt worden; nog zeer onlangs werd er getwist over de plaats van uitgang van het kanaal te Assen. Er zijn zelfs eenige actionarissen die beweren dat het door de maatschappij aangenomen punt van uitgang niet voldoet aan de voorwaarden, waarop zij aandeelhouders zijn geworden; zij protesteren daar zeer tegen! En hoe zou dan de voorloopige werkzaamheden als geëindigd kunnen beschouwd worden of, bij gemis daarvan, verkregen zijn behoorlijke zekerheid van algeheele uitvoering?

Ik ben een te groot voorstander van het subsidie-stelsel, dan dat ik bij eene zaak als deze, die mijne provincie zoo naauw betreft, niet gaarne zou zien dat een subsidie van rijkswege doel zou treffen; maar ik ducht dat, zoo het op deze wijze en in dezen stand der zaak wierd uitbetaald, de vrees voor mislukking bestaat, die ik van mij verwijderd hebben. Zoo doende toch zoude men een zwaard kunnen worden in de handen der tegenstanders van het subsidiestelsel; een antecedent waarop zij zich in het vervolg zouden beroepen ten einde er op aan te dringen dat geheel en al van het verleenen van subsidien zou worden afgezien. Overigens is het hier slechts eene quaestie van tijd; de verwerping van dit ontwerp van wet praejudicieert niets, want wanneer het bestek volledig zal zijn opgemaakt en overgelegd — en de maatschappij eens zoo ver gevorderd, dan is dit zeer gemakkelijk — dan is eene wet van begrooting in 1857 daar, om den post van twee ton gouds daarop te vereffenen. Toen ik in de dagbladen las dat dit wets-ontwerp in de Tweede Kamer veel bestrijding had ontmoet, kon ik naauwelijks verbeelden waarin die bestrijding zou bestaan. Maar toen ik later het *Bijblad* las en vooral de wet zelve inzag, ben ik wel tot het besluit moeten komen om aan deze voordragt mijne goedkeurende stem te onthouden.

In de nabijheid mijner woonplaats zijn al te veel bewijzen van minder goed gelukte ondernemingen ten gevolge van min naauwkeurig opgemaakte bestekken. Wanneer de onderneming, waarvoor het subsidie in quaestie moet strekken, mede dupe van dergelijke oorzaak mogt worden, zou ik dit zeer betreuren voor de provincie waaruit ik ben afgevaardigd, waar zoo veel te doen is, en waar een subsidie zoo bijzonder welkom is. Moet men met het verleenen van subsidien niet al te moeijelijk zijn, men moet ook zorgen dat het subsidie wel worde besteed, en ik vrees dat dit het geval hier niet zou zijn. Juist mijne voorliefde voor het subsidiestelsel doet mij deze wet afstemmen. De zaak zelve wordt door de verwerping ook niet gepraejudicieerd; het geld is aanwezig en het kan dus alleen eene quaestie van tijd zijn, die ophoudt zoodra de maatschappij een behoorlijk uitgewerkt plan of bestek van het geheele werk zal hebben overgelegd. Dit is niet gebeurd en kon, als gezegd, niet gebeuren. In het antwoord van de Regering, opgenomen in het Verslag van deze Kamer over deze wet, lees ik: „Het bestek en de voorwaarden der besteding voor de graafwerken, aanvankelijk ter lengte van 6243 el, is bij het Departement van Binnenlandsche Zaken ontvangen en wordt op dit oogenblik onderzocht. Men rekent, dat weldra tot die besteding kan worden overgegaan en dat in den loop van de maand Januarij eerstkomende met die graafwerken kan worden aangevangen." Welnu, laat men met het aanvangen dier graafwerken wachten. Het geschil, waarvan ik straks sprak, is dan welligt opgeheven en dan kan de post op de begrooting voor 1857 worden gebragt. Alle verdere zwarigheden zijn dan mogelijk verminderd of verdwenen. Ik zal afwachten wat de Minister omtrent mijne bezwaren zal antwoorden: het kon zijn, dat ik niet wel ware geïnformeerd en het geschil reeds uit den weg is geruimd. Ik vrees evenwel dat ik goed geïnformeerd ben en dat de Regering moeijelijk zal kunnen aantoonen, dat de zaak in staat van wijzen is, hetgeen ik zoo noodig acht bij het verleenen van gelden, dienende voor eene onderneming, bij welke mij de gevel van het gemeentehuis der hofstad herinnert aan de spreuk, wel niet nieuw is maar toch goed: *Felix, quem faciunt aliena pericula cautum.*

Gedrukt bij **GRATAMA** te Assen.

* **Borger, 29 Dec.** Het feest van St. Stefanus is alhier weder op een luisterrijke wijze gevierd. Vijf en zeventig jongelingen te paard gezeten reden dien dag de straten van ons dorp in vollen galop op en neder, waaronder zich velen uit omliggende gemeenten bevonden. Na het rijden was er muzijk in de zaal van den Logementhouder *Lubbi* en werd de avond en een gedeelte van den nacht (voor zoover ons bekend) in vrolijke harmonie doorgebragt.

* **Dwingelo, 28 Dec.**- Den tweeden dag van het kersmisfeest, is alhier op eene niet zeer waardige wijze gevierd door eenige jongelieden, die zich aan verschillende baldadigheden hebben schuldig gemaakt. Misbruik van sterken drank was ook hier weder de oorzaak dezer ongeregeldheden, die zeker weinig overeenstemmen met het voor de gebeele Christenheid zoo beteekenisvolle feest.

* **Eelde, 29 Dec.** Het oude is nieuw geworden, dat kunnen wij ook zeggen; het oude schoolgebouw, 't welk veel te wenschen overliet, is door een ruim, royaal en meer doelmatig gebouw vervangen, waarvoor wij bij dezen onzen openlijken dank betuigen aan den Koning, welke door eene ruime bijdrage van Staatswege getoond heeft, welk belang hij in het onderwijs stelt, aan den afgetreden Burgemeester Mr. *H. Tonkens*, en het tegenwoordig Gemeentebestuur, door wiens toedoen en onder wiens leiding het gebouw is tot stand gebragt, dat de aannemer *L. Vennink* te Assen ter eere verstrekt. Op den 2den Kersdag is hetzelve ingewijd; nadat de schoolkinderen, feestelijk uitgedost, zich te 1 uur in het nieuwe gebouw hadden verzameld, hield de predikant, de heer *P. Begeman*, eene zeer toepasselijke rede, in welke hij de ouders wees op het nut van het lager onderwijs, hen aansporende, de kinderen vooral ter school te zenden en ze gerust aan de leiding van onzen geachten onderwijzer toe te vertrouwen; een en ander werd door den onderwijzer, terwijl hij genoemde rede beantwoordde, nader aangedrongen. Later werden de kinderen op chocolade en wittebrood enz. onthaald, terwijl zij tusschen beide toepasselijke liederen zongen en later met een stuk koek in de hand, opgetogen huiswaarts keerden. Ook de schoolkinderen te Paterswolde, hielden bij deze gelegenheid feest en kwamen te Eelde, om hunne mede-feestgenooten alhier in hun nieuw gebouw daarmede geluk te wenschen; dat ook de ouders in een en ander belang stelden, bleek uit de menigte toehoorders, die zich in de school hadden verzameld. Lang zal deze dag bij oud en jong alhier in herinnering blijven.

* **Paterwolde, 28 Dec.** Van eene houtdieverij, voor eenigen tijd alhier gepleegd, is gelukkig de dader door onzen veldwachter *A. Brink*, na vele pogingen hiertoe in het werk gesteld te hebben, ontdekt. Er is daarvan proces verbaal opgemaakt. Wij meenen hiervan openlijk melding te moeten maken, daar het reeds het 18e proces verbaal is, 't welk hij in een kort tijdsbestek heeft opgemaakt, en den wakkeren man eere aandoet.

* **29 Dec.** Ter waarschuwing aan anderen moeten wij vermelden, dat een kind van *J. K. Rutgers*, oud 3 jaar, tengevolge van brandwonden is overleden; de moeder, des morgens het huis verlatende, liet het kind alleen; nabij het vuur gekropen, vatteden deszelfs kleederen vuur, zoodat bij de tehuiskomst der moeder zij het kind met brandwonden overdekt vond, tengevolge waarvan het des avonds reeds is overleden.

* **Staphorst, 30 Dec.** Er is hier dezer dagen schrijven ontvangen van het gezelschap landverhuizers, dat omstreeks St. Jacob vertrokken is en over hetwelk men hier zoo ongerust was tijdens het verongelukken van den *Ocean Home*. Allen zijn in den besten welstand bij familie en bekenden aangekomen en hebben aanvankelijk bij dezelve hun intrek genomen.

RAADSVERGADERINGEN.

Assen, 30 Dec. Alle leden zijn tegenwoordig. — Nader aan de orde gesteld zijnde de ontwerp-verordeningen tot regeling van den vrijdom van gedistilleerd, verwerkt wordende tot chemicalien benevens een adre van den heer W. A. *Dibbits*, is besloten alle deze stukken aan Burgem. en Weth. te renvoijeren, om deswege een nader voorstel te doen. — De vaststelling der rekening over 1855 is uitgesteld tot eene volgende vergadering. — De voorwaarden van aanbesteding van 't onderhoud der wegen over 1857 zijn vastgesteld. — Op verzoek van de schippers in het namiddag-trekschuitenveer tusschen Assen en Meppel en op voorstel van Burg. en Weth. is besloten, in het reglement van dat veer op te nemen de bepaling, dat de besturen van Assen en Meppel bevoegd zijn, om de schippers te vergunnen, om de dienst te staken gedurende de maanden December, Januarij en Februarij. — De Burgemeester ter tafel gebragt hebbende een onmiddelijk voor den aanvang der vergadering ingekomen aan den Raad ingediend adres van den ingezetene *J. Haak*, waarin hij alnog verzoekt, dat de Raad al het mogelijke in het werk stelle, om te verhinderen, dat het kanaal van Assen op Groningen worde gegraven uit de Hoofdvaart buiten Assen om, maar dat hetzelve uit de kolk dier vaart worde opgelegd langs den Noorder- of Zuider-cingelgracht, verzette het raadslid *Carsten* zich tegen de lecture van hetzelve, wegens gemis van instructie van Burg. en Weth., en stelde voor, om het ongelezen ter zijde te leggen. Nadat dit voorstel met 10 tegen 1 stem was verworpen, werd het stuk gelezen en de discussien geopend over de rapporten, door de betrokken commissien uitgebragt, naar aanleiding der raadsbesluiten van 22 Oct. en 26 Nov. j.l. Na langdurige deliberatien, inzonderheid omtrent de vragen, op welk punt het kanaal uit de Hoofdvaart behoort uit te gaan en of het bestuur der Maatschappij regtens genoodzaakt zou kunnen worden, de in 1852 opgegeven rigting noordwaarts uit de kolk te volgen, is 1o. met 6 tegen 5 stemmen, die van de heeren *Bertling*, *Gratama*, *Stoker*, *van Echten* en *Remmelts*, de conclusie van het rapport, uitgebragt door de laatstgenoemde commissie, verworpen, en 2o. met 6 tegen 5 stemmen, (die van dezelfde heeren) overeenkomstig de conclusie van het rapport der eerstgenoemde commissie besloten te verklaren, dat bij den Raad geene redenen bestaan, om ten dezen eenigen maatregel te nemen. De raadsleden *Gratama*, *Bertling*, *Stoker* en *Remmelts* hebben aanteekening verzocht van de verklaring, dat zij tot het laatste besluit niet hebben medegewerkt.

—

In het nummer dezer courant van 24 Dec. j.l. is een verslag opgenomen van hetgeen in de vergadering van de gemeenteraad van Assen van den vorigen dag is behandeld. Daarin komt o. a. het volgende voor, na vermelding van het besluit, om het rapport der commissie tot onderzoek van het punt, of niet de subsidie voor de Noord-Willemsvaart gegeven is voor de lijn bij *Haak*; „bij welke gelegenheid het raadslid *Bertling* zegt, dat het van belang is dat alle ingezetenen, die vóór de rigting zijn bij 't huis van den heer *G. L. W. Vos*, zich ten spoedigste aan den Raad per request daaromtrent verklaren, opdat de Raad wete, hoevele voorstanders er voor die rigting zijn, met welk gevoelen de heer *Homan* zich vereenigt, die er den wensch bijvoegt, dat de Burgemeester met dat doel de vergadering, waarin de rigting van de Noord-Willemsvaart behandeld wordt, tijdig bekend make, opdat de ingezetenen zich kunnen verklaren."

Bij de opening der raadsvergadering van 29 Dec. heeft de heer *Homan* omtrent de laatste zinsnede het volgende opgemerkt:

„In de Drentsche en Groninger couranten is verkeerd „opgegeven wat ik gezegd heb, ik was verwonderd toen „ik dat las.

„Ik heb zulks niet gezegd. Ik heb geene rekwesten „willen uitlokken, en ik heb ze ook niet uitgelokt.

„Toen in de laatste vergadering de zaak in behande„ling zoude worden genomen, werd deze uitgesteld, waar „ik ook voor stemde, om reden er werd aangevoerd, dat „er geen tijd genoeg was geweest om het rapport der „tweede commissie te onderzoeken. Als reden van uitstel „werd door den heer *Gratama* ook aangevoerd het inko„men van twee rekwesten, die in de vergadering werden „voorgelezen en eerst daardoor ter kennis van de leden „kwamen.

„Ik stelde mij voor, dat er nog rekwesten zouden kun„nen komen, en daarom verzocht ik den heer Voorzitter, „om zoodra de eerste vergadering bepaald was, daarvan „spoedig aankondiging te doen, opdat een ieder, die zonder „meenen zich te moeten adresseren, dit tijdig deed, om „dat het laat inkomen van rekwesten geene aanleiding „zoude geven, om de behandeling weder uit te stellen „van eene zaak, waaraan een einde moest.

„Mijne bedoeling was alleen afdoening, en geene andere.

„En indien er thans één of meer in deze vergadering „zijn, die zich belast of belasten om het geen in de tegen„woordige zitting wordt verhandeld in de bedoelde cou„ranten over te brengen, dan verzoek ik hem of hen, „dat ook daarbij worde opgenomen hetgeen ik thans heb „gesproken.

„De leden van den Raad duiden het mij niet ten kwade, „dat ik van den tijd, voor deze vergadering bestemd, een minder gepast gebruik heb gemaakt. Ik heb gemeend het aan mij zelven verschuldigd te zijn, te moeten spreken."

De Redactiën der Groninger Couranten zullen zeker even als wij gereedelijk deze teregtwijzing willen opnemen

INGEZONDEN STUKKEN.

Emmen, 27 Dec. Wijl Emmen afgezonderd blijft van het nieuwegraven Oranjekanaal, zoude het wenschelijk zijn, dat de markgenooten van Emmen zich vereenigden, om een zijtak van genoemd kanaal tot aan Emmen op eigen kosten te laten maken, hetwelk voor Emmen van groot belang zoude zijn; het is ook wel te denken, dat, indien de markgenooten het zullen inzien, allen eenparig er toe zullen overgaan.

Een wenk voor de Policie van Meppel.

Den vorigen zondag reed ik 's namiddags van Meppel naar Havelte, en toen trof het bijzonder mijne aandacht, daar onderscheidene troepjes jongens op den straatweg aan te treffen, (tot zelfs op het punt waar zich de weg in tweeën splitst en met een tak naar Steenwijk loopt), die ijverig bezig waren met dobbelen om centen. Ik meen wel eens gehoord te hebben, dat zulks niet geoorloofd is en dat het de zaak is der polocie om daarop toe te zien en zulke dingen te keeren. Te meer, omdat die jongens, zeker uit spijt, dat ze door het voorbijrijdend rijtuig voor een oogenblik in hun heilloos spel gestoord worden, zich dan ook niet ontzien, om dien spijt in wild en woest geschreeuw en schrikaanjagende gebaren lucht te geven en er een wreed genoegen in vinden, om daarmeê de paarden schichtig te maken. Gaat dit alles nu de policie van Meppel aan, wat ik vooronderstelle, dan neme zij dezen wenk in dank aan en doe zij het hare, opdat over zulke onbetamelijke dingen, die binnen haar ressort voorvallen, niet weer een klagt behoeve aangeheven te worden.

Een reiziger.

Coevorden, 28 Dec. Met verwondering zagen wij in UEds. Courant van Donderdag l.l. een berigt, dat een zekere soort van hulde aan de policie alhier moest schijnen. Wij echter, die gaarne hulde zien toegebragt waar deze verdient wordt, kunnen maar volstrekt niet begrijpen, hoe het oppakken van vier *kinderen*, die door den nood gedrongen, slechts iets tot stilling van hunnen honger vroegen, als een bewijs van activiteit der policie kan worden medegedeeld, veel minder, hoe zoo iets tot eene hulde aan die policie kan aanleiding geven, vooral hier, waar de bedelarij aan de orde van den dag is; waar talrijke zwermen dier lieden niet alleen de stad, maar ook de omliggende dorpen dagelijks afloopen.

Schroomden wij tot hiertoe, (gedachtig aan het spreekwoord: „*die zijn neus schendt, schendt zijn aangezigt!*") om ergerlijke straatschenderijen publiek te maken, — thans voelen wij ons genoopt hierover te spreken, als bewijs van activiteit? der policie alhier.

Algemeen was men hier verheugd, toen in 't vorige jaar onze policie met één man werd vermeerderd, in de hoop, dat straatschenderij en dergelijke (zooals men trouwens wel overal zal vinden,) wat zou beteugeld worden. IJdele hoop! — Baldadigheid heeft hier thans eene hoogte bereikt, zooals nog zelden het geval was: huizen zijn beteerd, stoepen met allerlei onreinheden bevuild, zelfs menschen zijn er in den donker mede geworpen

Zoo zag men ll Zondag eenige dier baldadige snaken, op het bruggetje boven de Vriesche poort aanhoudend met zand en drek op de voorbijgangers werpen, zoodat men bijna niet ongeschonden buiten de poort, kon geraken.

Het is ons doel niet, om door 't bovengeschrevene te willen beweren, dat al die baldadigheid en straatschenderij ten eenenmale door twee policiedienaren kan worden geweerd; deze toch kunnen slechts twee wegen te gelijk gaan; maar willen zij werkelijk (hulde verdienen is hier het woord niet) maar hun pligt doen, — dat zij dan trachten ten minste eens eenige der grootste belhamels op de daad te betrappen, om, door de tuchtiging van deze, aan de rest ontzag en schrik in te boezemen, waartoe zij helaas! niet lang op gelegenheid zullen te wachten hebben.

Eenige ingezetenen.

CORRESPONDENTIE.

Het stuk over een adres aan den Koning, om de Tweede Kamer te ontbinden, ten einde de kiezers in de gelegenheid te stellen, om andere leden van die Kamer te kiezen, kan niet worden opgenomen, omdat wij het ongefrankeerd ontvangen hebben en de inzender ons niet bekend is. — Het gezondene uit Rucphen in dank ontvangen. — Het stuk van een Nederlander, geen kiezer, is in overweging.

Uit Gieterveen wordt ons gemeld, ter waarschuwing voor de belanghebbende ingezetenen van Schoonoord, dat in eerstgemelde plaats berigt is ontvangen, dat iemand te Schoonoord aanstalten maakt, om in den nacht van Zaturdag op Zondag met den Noorderzon van daar te vertrekken.

Raadsels en Charades.

LII.

Vier letters worden opgegeven,
Waarvan dat 1, 2, 4 mijn vrind,
Een zeker dier te kennen geven
Dat men in vele huizen vindt.
En wil ik 3, 2, 4 bewaren,
Dan neem ik 1, 2, 3 te baat,
Die is geschikt om te vergâren,
Zoodat er niets verloren gaat.
'k Ben ook wel door een bosch gekomen,
En vond daar 4, 2, 1 gewis,
Terwijl 't geheel te zaam genomen,
Den naam eens grooten wijsgeer is.

ADVERTENTIEN.

Bevallen van een MEISJE, E. G. AUWERDA, Echtgenoot van

J. WIJCHGEL.
Genees-, Heel- en Vroedmeester.

Smilde den 30 December 1856.

Bevallen van een welgeschapen ZOON HENDERKIEN WIGCHERING, geliefde Echtgenoote van

J. SMIT.

Borger den 30 December 1856.

Ter voldoening aan het bepaalde bij art. 27 van het Reglem. betreffende de wijze van eedsaflegging enz., goedgek. bij Z. M. besluit dd. 14 Septbr. 1838, *Staatsbl.* no. 36,

wordt bekend gemaakt:

dat na bekomene vereischte goedkeuring, door het KANTONGEREGT te **HOOGEVEEN** is bepaald: dat voortaan de **ZITDAGEN voor de behandeling van Strafzaken**, zullen gehouden worden des MAANDAGS van elke week, des voordemiddags te *tien uur*.

Hoogeveen den 27 December 1856.

De Griffier bij voormeld Geregt,
J. v. D. VEEN Az.

Blijkens acte op den achttienden December 1800 zes en vijftig, voor het Kantongeregt zitting houdende te Assen, Provincie Drenthe, verleden, en behoorlijk geregistreerd, is aan Mejufvrouw ***IDA CONSTANTIA APOLLONIA CALLENFELS***, verblijf houdende te Oostburg, verleend **HANDLICHTING**, en daarbij aan haar verleend **ALLE REGTEN**, welke zijn omschreven bij artikel 484 van het Burgerlijk Wetboek.

Assen den 31 December 1856.

In kennisse van mij,
De Griffier bij voormeld Kantongeregt:
P. OOSTING.

MAATSCHAPPIJ VAN ONDERLINGE VERZEKERING tot SCHADEVERGOEDING
WEGENS
VERLIES VAN RUNDEREN
in de Provincie Drenthe.

Het zal wel niet noodig zijn de doelmatigheid van zoodanige Maatschappij bij den hoogen prijs der Runderen aan te toonen; de ondervinding leert het, met hoeveel bezwaren de Landman en Veehouder te kampen heeft, als zijn beslag in Vee door sterfte wordt geteisterd en hij door eigene middelen dat verlies moet zoeken te herstellen. De ervaring hiervan, heeft het plan der oprigting van zoodanige Maatschappij doen ontstaan, waarvan het Bestuur aan eenen DIRECTEUR, onder toezigt van COMMISSARISSEN zal worden opgedragen, terwijl het ontworpen REGLEMENT binnen kort algemeen zal worden verspreid, om in het begin van 1857 in werking te worden gebragt.

De deelneming in de Maatschappij wordt inmiddels opengesteld, en iedere VEEHOUDER kan zich deswege met *gefrankeerde Brieven* aanmelden bij D. H. VAN DE SCHEER te Koevorden.

EEN HUIS UIT DE HAND TE HUUR,

voorzien van eene ruime **KEUKEN**, **ACHTERKEUKEN**, **SCHUUR en TUIN**, gelegen aan de Hoogeveensche Vaart tegen de Osseslnis. Te bevragen bij B. A. VAN DEN BORG aan de Osseslnis, en E. TEN KATE te Veeningen.

Op ZATURDAG den 3 Januarij 1857, 's avonds 7 uur, in het Logement van W. F. OTTENS, te Assen,

PUBLIEKE VEILING:

1o. Van een bijzonder goed ter **neringstaand WINKELHUIS, ERF en SCHUUR**, staande voor aan in de Kruisstraat te Assen, behoorende aan en in gebruik bij de Weduwe H. NOORMAN en Kinderen.

2o. Van een perceel **GRONDS**, genaamd het *ZEKSTUK*, gelegen in het Peeler Veld bij Assen, behoorende aan den Heer BRAAKSMA en JAN NOORD te Assen.

VOORTS PALMSLAG.

3. Van het **HOOILAND** het *RONDE MAATJE*, onder Anreep, van Mr. H. C. CARSTEN, ingezet op f 406,33.

4o. Van de **KAMP**, van JAN VAN DER WIS en Cons. bij het Vredevelder pad aan den weg naar het Aardsche Veld, ingezet op f 937,50.

Notaris H. H. VAN LIER.

Ten verzoeke van den heer ontvanger COLLARD te Kuik, zal op ZATURDAG den 17 Januarij 1857, des avonds te 7 ure, in de zaal van J. B. SCHUT te Assen, publiek te koop worden aangeboden:

De zoogenaamde **HOLTESCH**, gelegen aan den Beilerweg bij Assen, benevens het ten oosten van die esch gelegen **GROENLAND**, **het groote stuk**, te zamen groot 23.79.40 E., alles in perceelen en met aanleg van overwegen, zoo als het op het terrein is afgebakend en te zien is op een kaartje, daarvan voorhanden ten kantore van den

Notaris H. H. VAN LIER te Assen

De Notaris Mr. S. J. OOSTING te Emmen, zal ten verzoeke van de Erven wijlen GEESSIEN OOSTING, op Zaturdag den 3 Januarij 1857, des morgens te tien uren, ten huize van WILLEM KREMERS te Exloo, publiek verkoopen:

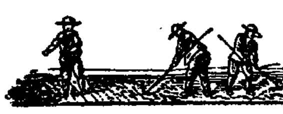

Eenige perceeelen **BOUWLAND, HOOILAND en WEIDELAND**, benevens ongeveer 5 bunders **VEEN en ONDERGROND** in de dwarsplaats No. 63, en een aandeel in de onverscheidene Kijl, alles gelegen onder Exloo, gemeente Odoorn.

Mr. S. J. OOSTING,
Not.

Groote Houtverkoop.

De Notaris TADEMA te Oosterwolde zal, op DINGSDAG den 6 Januarij 1857, des voormiddags precies te 10 uur, in de *GOUDEN KLOK* te Oosterwolde, voor zooveel de perceelen der Erven J. L. DIJKSTRA te Haulerwijk betreft mede ten verzoeke van den heer J. G. DE JONGH, Cand. Nots. te Gorredijk, in het openbaar en op de gebruikelijke wijze, Verkoopen:

Honderd drie en negentig perceelen BOOMEN en HAKHOUT, op den wortel staande te Oosterwolde en omliggende dorpen, waaronder ***481 Eiken — 202 Dennen — 107 Populieren — 14 Berken — 7 Linden — 4 IJperen — 4 Wilgen — 2 Elsen — 1 Beuken***, ***Esschen-*** en ***Klaterboomen***, grootendeels en wel die te Haulerwijk en op Ten Hoor te Oosterwolde onmiddelijk aan het vaarwater, die te Donkerbroek op geringe afstand en de overigen min of meer op een kwartier uurs verwijderd van het vaarwater, zijnde voorts ***EIKEN*** en ***WEEKHOUT***; alles omschreven bij Verkoopboekjes, die bij bovengenoemden Notaris op franco aanvraag zijn te bekomen.

Ten overstaan van den ondergeteekende, Notaris te Norg, zullen ten verzoeke van den Heer ROELF ARENDS te Peest, **publiek worden verkocht:**

Ruim **200 extra zware EIKENBOOMEN**, tot den Scheepsbouw enz. geschikt, alsmede eenige **ESSCHEN-, BEUKEN- en KERSEBOOMEN, op stam staande** te Peest, gemeente Norg, henevens plus minus **1000 DENNEN BOOMEN**, geschikt voor Platen, Spanten en Riggelhout, **op stam staande** bij Peest, op Oosterveld.

Deze verkooping zal worden gehouden bij het HOUT, op Maandag den 5 Januarij 1857 en volgende dagen, telkens des morgens om tien uur te beginnen.

Op den eersten dag zal een aanvang worden gemaakt met het **eiken hout.**

Mr. N. W. SCHRöEDER HOFSTEDE.

Mr. N. W. SCHRöEDER HOFSTEDE, Notaris te Norg, is voornemens, ten verzoeke van ROELF DEODATUS te Roden, en medeëigenaren, op Donderdag den 8 Januarij 1857, des morgens om 10½ uur te beginnen, bij het [illegible]UT, PUBLIEK TE VERKOOPEN:

[illegible] Plus minus **100 zware EIKENBOOMEN**, geschikt voor SCHEEPSBOUWMEESTERS, STELMAKERS, enz., waaronder eene MOLENAS, **op stam staande** in Steenber-[illegible] [g]emeente Roden.

Voorts zullen op dien dag, na afloop der Verkooping van EIKENBOOMEN, ten verzoeke van JANNES BARELDS en CONSORTEN te Steenbergen, publiek worden verkocht: **300 op stam staande DENNEN**, waaronder BALKEN, PLATEN en SPANTEN, benevens eenige perceelen SCHILHOUT, alles staande in Steenbergen.

Mr. N. W. SCHRöEDER HOFSTEDE.

Mr. W. O. SERVATIUS, Notaris te Dwingelo, zal ten verzoeke van de Erven van wijlen den heer P. B. PRINS te Meppel en medeëigenaren, op ZATURDAG den 3 Januarij 1857, des morgens om 11 uren te beginnen, ten huize van den kastelein JAN BARELDS te Dwingelo, in het openbaar bij palmslag aan de genoegbiedenden verkoopen:

Een **BOERENPLAATS** te Lhee, gemeente Dwingelo, bestaande uit **HUIS en ERF**, ongeveer 21 bunders **WEI- en HOOILAND** (gelegen onder Lhee en Lheebroek) ruim 8 bunders **BOUWLAND**, circa 50 bunders **HEIDEVELD** en 22 bunders, 11 roeden en 52 ellen **ZANDGROND**, zoo en in voegen dezelve thans door JANS BEUGELING in huur wordt bewoond en gebruikt.

Ten overstaan van den ondergeteekenden Notaris, zullen op WOENSDAG den 7 Januarij 1857, des voordemiddags te 10 uur te beginnen, bij het HOUT zelve te Eldersloo, gemeente Rolde, publiek worden verkocht:

Min of meer **100 EIKEN BOOMEN**, waaronder **zeer zware**, geschikt voor den Scheepsbouw en voor allerlei timmerwerk, en voorts min of meer **300 DENNEN BOOMEN**, geschikt voor balken, stijlen platen enz., toebehoorende aan J. TEN BERGE HOMAN, te Eldersloo en Cons.

Vries den 29 December 1856.

A. HOMAN.

De Notaris W. F. VAN DER MUELEN te Hardenberg zal, bij VAN MUNSTER aldaar, op den 6 Januarij 1857, voorm. 11 uur, publiek Verkoopen:

Een perceel VEENGROND, groot 20,67,10 el, gelegen op het Anerveen, gemeente Gramsbergen, grenzende ten noorden aan de gemeente Hoogeveen; staande op ƒ 2535.00.

De Notaris Mr. H. J. CARSTEN te Hoogeveen, zal ten verzoeke van den WelEdelen Heer A. DE WILDE VAN PIJNENBURG, als Directeur der Westerborcker en Broekveenen, op WOENSDAG den 14 Januarij 1857 **bij Inzate**, en op WOENSDAG den 21 Januarij daaraanvolgende **bij Palmslag**, telkens des voordemiddags om 10 ure, ten huize van de Weduwe A. LUINGE te Hoogeveen, publiek Veilen en Verkoopen

Ongeveer 38 Bunders **BESNEDEN VEEN, zonder den Ondergrond**, gelegen op de 3e, 4e en 6e wijke ten Oosten van het hoofddiep de Middenraai in het Westerborcker- en Broekveen, gemeente Westerbork, en op de 9e wijke aan het Kleine Meer aldaar.

Gedurende tien dagen voor de inzate zal de KAART met de omschrijving der Perceelen voor Gegadigden ter inzage liggen ten Kantore te Nieuweroord in voormeld Veen, en tevens aldaar aanwijzing der perceelen kunnen worden bekomen.

Beilen.

De aangekondigde Verkoop van de **ONROERENDE GOEDEREN** der Erven VAN CLEEFF te Beilen, zal ***NIET op Zaturdag den 3 Januarij e.k.,*** maar ***op ZATURDAG den 10 JANUARIJ d. a. v.*** plaats hebben, in het Logement van J. JOOSTEN te Beilen.

Westerbork, 30 December 1856.

Notaris: Mr. J. T. KIJMMELL.

Pesse.

De aangekondigde Verkoop van het **GROENLAND** onder Pesse, gemeente Ruinen, van L. D. BULTS en Cs., zal ***NIET op Zaturdag den 3 Januarij e.k.,*** *maar* ***op ZATURDAG den 10 JANUARIJ d. a. v.*** plaats hebben, in het Logement van J. JOOSTEN te Beilen.

Westerbork, 30 December 1856.

Notaris: Mr. J. T. KIJMMELL.

Op ZATURDAG den 10 Janurij 1857, 's morgens precies te 9 uur te beginnen,

GROOTE HOUTVERKOOP

in Cluwenbosch te Paterswolde, gemeente Eelde, van pl. m. 400 stuks zware op stam staande **EIKENBOOMEN**, behoorende tot de Kerkelijke Goederen te Eelde.

Notaris: Mr. C. E. KNIPHORST.

BURGERLIJKE STAND.

Ooststellingwerf, 18—31 Dec. Geb. Jan, zoon van H. J. Stuiver en G. K. de Haan te Appelscha; Folkert, zoon van D. Forsterbos en A. J. van Weperen te Appelscha; Trijntje, dochter van J. W. de Vries en G. F. de Jong te Oldeberkoop; Andries, zoon van Janke Minkes te Donkerbroek. — Overl. H. G. de Vries, ml., 33 j., te Appelscha; W. J. Grevink, vrl., 1 j., te Haulerwijk; H. J. Wester, ml., 69 j., te Oldeberkoop; M. F. Beijert, vrl., 6 j., te Haulerwijk; A. F. Beijert, ml., 4 j., te Haulerwijk; W. P Lantinga, ml., 26 j.; te Oosterwolde; P. J. Stuiver, ml., 3 w., te Appelscha.

Hoogeveen, 21—28 Dec. Ondertr.: B. W. Kampe[rman] met G. Benjamins. — Bev.: F. A. Meenderman geb. van Regteren, van d.; E. Klaassen geb. Smeding, van z. W. Woltinge geb. Duinkerken, van z.; A. ten Kleij geb. Bruins Slot, van d.; L. Slot geb. ten Hoorn, van d.; A. Otten geb. Kok, van z.; M. Gruppen geb. Botter, van d. M. Kreuzen geb. Koster, van d. — Overl.: E. Koopman vl. 2 j. en 5 m.; R. H. Wijkman, weduwe van H. Lune[n] Jonge Vos, 76 j.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 30 December.

Tarwe, Jarige	70 ℔ ƒ 00.00		Boekweit, zand 60	N.pd. ƒ	5.05
„ N. Oml.	68 „ 8.25		„ „ 62	„ „	5.55
dito.	70 „ 9.25		„ zwarte 60	„ „	4.95
„ „ Old.	66 „ 6.75		„ veen 62	„ „	0.00
„ „ „	70 „ 8.75		Paardeboonen. . ƒ	4.00 à	5.40
Rogge, N. Inl.	60 „ 4.20		Groene Erwten. „	00.00 à	00.00
„ „ „	62 „ 4.90		Graauwe „ „	00.00 à	00.00
„ „ „	66 „ 6.30		Koolzaad . . . ƒ	12.00 à	15.00
Haver, N. dikke	40 „ 3.05		Gort, grove . „	8.00 à	9.00
„ „	42 „ 3.25		Gort, parel „	00.00 à	00.00
„ Voer	36 „ 2.50		Olie, raap p. vat „	48.00 à	00.00
„ „	40 „ 2.90		Raapkoeken.	à	—.—
„ Zwarte	36 „ 2.50		Lijnkoeken . . . . —.—	à	—.—
„ „	38 „ 2.70		Boter 1ste soort	ƒ	40.00
Garst, N. wint.	54 „ 4.75		Boter 2de „ ƒ	37.50 a	00.00
„ „ „	56 „ 5.25				
„ „ zomer	56 „ 5.00				
„ „ knob.	60 „ 5.40				

Tarwe ruim prijshoudend. — Rogge in een doen. — Boekweit aan benoodigden iets hooger verkocht. — Winter- en Zomergarst 10 ct. hooger afgaande; Knobbe als voren. — Haver mede als voren wel te plaatsen. — Boonen met weinig handel in een doen. — In Zaden ging niets om.

ASSEN, 31 December. W.-Rogge f 5,50 tot f 6,25. — Zand-Boekweit f 0.00 a f 0.00. — Veenboekweit f 4,50 tot f 5,90. — Haver f 0,00 tot f 0,00. — Ruigwitte Aardappelen f 1,50 tot f 1,60; roode Venlosche dito van f 1,50 tot f 1.65. — Knollen van f 0,00 tot f 0,00. — Roode Kool van f 0.00 tot f 0,00. — Witte dito f 0.00 tot f 0.00. — Varkens, magere van f 0,00 tot f 0,00. Biggen van f 0,00. — Eijeren de 100 stuks f 3.00 tot f 3,.12⁵ — Boter f 0,90 tot f 0,92⁵. — Roggebrood de 6 Ned. ℔ f 0,47.

ZWOLLE, 24 Dec. Tarwe f 9,62⁵ a f 0,00. Rogge f 6,75 a f 0.00. Boekweit f 6,87⁵ a f 0,00. Aardappelen f 1,5[0] a f 0,00. Boter per Ned. ℔ f 1,02⁵ a f 0.00; per ⅛ vat f 22,7[5] a f 00,00.

OLDEMARKT, 27 Dec. Boter ¼ v. ƒ 50.00 a 00.00

HEERENVEEN, 27 Dec. Rogge ƒ 7.00 Boter p. ¼ v. ƒ 50.50.

NOORDWOLDE, 17 Dec. Rogge f 5.75 a f 7.00. — Boekweit f 6.20 a f 7.00. — Boter per N. ℔ ƒ 1.00 a ƒ 1.20

STEENWIJK, 29 Dec. Rogge ƒ 6.05 a ƒ 6,70 — Boekweit f 6,25 a ƒ 7,00. — Boter per ⅛ ton ƒ 00..00 a ƒ 00,00

OOSTERWOLDE, 22 Dec. Rogge f 6 00 tot f 5.50 aanvoer 00 mud. Zandboekweit f 6.50 tot f 5.40; aanvoer 00 mud. Veenboekweit f 5.70 tot f 4.30; aanvoer 00 mud.

HOOGEVEEN, 30 Dec. Rogge f 6.20; aanvoer 78 mudden. Boekweit ƒ 5.75; aanvoer 29 mudden. Haver f 0.00 aanvoer 00 mudden. Boter het N. ℔ ƒ 0,92; aanvoer 650 ponden. Roggebrood de 6 Ned. ℔ f 0.44.

COEVORDEN, 29 Dec. Rogge ƒ 5.50. Boekweit ƒ 5.50. Boter ƒ 0.80.

AMSTERDAM, 29 Dec. Zwolsche BOTER f 47 a 50. — Kamper-Eilands HOOI f 20 a 22. — TARWE met eenigen handel. Inl. roode iets hooger, andere soorten als voren 127 ℔ oude witb. Poolsche f 470; 126 ℔ bonte dito f 410 128 ℔ dito f 435; 131 ℔ oude Rostocker f 420; 129 ℔ nieuwe Rijn f 370; 128 ℔ n. Geldersche f 325; 129 ℔ dito f 335; 156/2 ℔ nieuwe Bovenl. Ris f 335; 152/2 ℔ dito f 315. — ROGGE als voren met weinig handel; 120 ℔ Amerik f 260; 119 ℔ Zweedsche f 235; 117 ℔ Petersb. f 218; 116, 118 ℔ Inlandsche f 202, 208; 141/2 ℔ dito f 208. — GARST in een doen; 98 ℔ Friesche Winter f 164; 99, 100 ℔ dito f 166 f 168; 97 ℔ Friesche f 154; 107 ℔ Knobbe f 193. — HAVER zonder handel. — BOEKWEIT onveranderd; 117 118 ℔ Holsteinsche f 215, 218. — KOOLZAAD onveranderd; BS. Deensch in veiling f 306; op 9 vat. Olie dadelijk £ 87½; Sept. en Oct. £ 77½. — RAAPOLIE dadelijk eerst lager, bleef vast, op termijn met weinig handel prijshoudend op 6w. f 51¼, 52¼; Vliegend f 50, 51; 1o. Mei f 49; Najaar f 45, ½. — LIJNOLIE wel zoo aangenaam; op 6w. f 40¼; Vliegend f 39; 1o. Maart en April f 38¾; Mei f 39, ¼; Najaar f 39½. — HENNEPOLIE op 6w. f 48¼. Vliegend f 47. — RAAPKOEKEN per 1040 stuks f 88 a f 92. — LIJNKOEKEN per 104 stuks f 9 a 14½.

SCHIEDAM, 27 Dec. MOUTWIJN is met f 18½ voor enkele posten betaald. — JENEVER 100 pct. Amst. proef f 22½ a 23 per vat contant.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 1856.

	pct.	29 Dec.	30 Dec.		pct.	29 Dec.	30 Dec.
Nederl. W. S.	2½	63⅜	63 7/16	*Spanje*, Obl.	1¼	23 7/16	23 9/1[6]
„ „	3	75⅛	75 1/16	Obligatien	3	41 1/16	
„ „	4	94¼	94¼	Binnenl.	3	37 7/16	37½
Amort. Synd.	3½	89⅜	89½	Amortisable			
Handelm.	4½	134¾ r		Bewijz. Coup.	5½		51⅜
O. I. Leening	4	93⅜		*Oostenrijk*,			
Aand. H. Spw.				Oblig. Goll	5	79	
Aand. R. Spw.	4½	100⅛		» »	4		
Ned. B.				» Metal.	5	72 11/16	72⅝
Maats. Weld.				» » N.	5	83 11/16	83⅛
Rusland,				» Nation.	5	73 15/16	73⅞
Obl. Hope	5	104	104	» »	2½	37 15/16	37¾
Dito 1831/33	5	92½	92⅜	*Belgie*, Cert.	2½		
Cert. 1840	4	83¼	83½	Rothschild	2½	51⅛	51 1/1[6]
» Stieglitz	4	82⅞	82⅞	*Portug.*, Obl.	3	44⅛	44⅞
Cert. v. Ass.	6	62¼		Brazilien	5		96¾
Polen,				Weener aandeelen	4		308
Aand. fl. 500	ƒ	151¾	152				
Obl.	4	76	76				

30 Dec. Oostenrijksche fondsen waren minder geanimeerd, Spaansche daarentegen iets williger. Overigens verschilden de prijzen niet noemenswaard met gisteren.

Gedrukt bij **GRATAMA** te Assen.